

De positie van Bureau Jeugdzorg in relatie tot de jeugdstrafrechterketen

Opgesteld door drs. A.E. Vedder (ES&E)

In opdracht van:

IPO-project Jeugdzorg

Den Haag, december 2003

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	De nieuwe Wet op de Jeugdzorg	5
2.1	Provinciale verantwoordelijkheid voor planning en financiering van de jeugdzorg	5
2.2	Het Bureau Jeugdzorg	6
2.2.1	<i>Het Bureau Jeugdzorg als toegang tot de geïndiceerde zorg</i>	7
2.2.2	<i>Bureau Jeugdzorg en jeugdbescherming</i>	7
2.2.3	<i>Bureau Jeugdzorg en de strafrechtketen</i>	8
3.	Kabinetsvoornemens voor intensivering veiligheidsbeleid en aanpak van jeugdcriminaliteit	9
3.1	Vasthoudend en effectief	9
3.2	Naar een veiliger samenleving	9
3.3	Jeugd Terecht	11
4.	Ontwikkelingen in de aansluiting tussen jeugdzorg en de jeugdstrafrechtketen	13
4.1	Beleidsmatige afstemming	13
4.2	Samenwerking in de uitvoering	14
5.	De belangrijkste schakelmomenten tussen Bureau Jeugdzorg en de jeugdstrafrechtketen	16
5.1	Schakelmomenten in het preventieve domein	18
5.2	Schakelmomenten in het voorportaal van de strafrechtketen	20
5.3	Schakelmomenten tijdens strafafdoening	23
5.4	Schakelmomenten bij nazorg na strafafdoening	26
Bijlage 1	De taken van de jeugdreclassering	30
Bijlage 2	De taken van de Raad voor de Kinderbescherming in strafrechtzaken	33
Bijlage 3	De taken en visie van het Openbaar Ministerie	35
Bijlage 4	Relevante bepalingen in wet- en regelgeving m.b.t. schakelmomenten in het preventieve domein	37
Bijlage 5	Relevante bepalingen in wet- en regelgeving m.b.t. schakelmomenten in het strafrechtelijk traject	44
Bijlage 6	Lijst van afkortingen	57

1. Inleiding

Al jaren wordt er hard gewerkt aan een nieuw wettelijk kader voor de jeugdzorg. De provincies en de drie grootstedelijke regio's krijgen daarin de verantwoordelijkheid voor de planning van het jeugdzorgaanbod en de financiering van de Bureaus Jeugdzorg (BJZ) en een groot deel van het jeugdzorgaanbod. Mede door de inbedding van de jeugdreclassering in de Bureaus Jeugdzorg krijgen de provincies een nog belangrijker rol in het tot stand brengen van een goede aansluiting tussen de jeugdzorg en de jeugdstrafrechtketen.

Deze aansluiting staat in het centrum van de belangstelling, nu het rijk steeds meer prioriteit geeft aan veiligheid en criminaliteitsbestrijding. Jeugd en veiligheid geldt als een van de speerpunten in het veiligheidsprogramma *Naar een veiliger samenleving* (oktober 2002). In het veiligheidsprogramma wordt in twee sporen specifiek aandacht gegeven aan jeugd: de aanpak van criminaliteit en bevorderen van een klimaat van veiligheid. In het Actieprogramma aanpak jeugdcriminaliteit *Jeugd terecht* (december 2002) staat het voorkomen van eerste delicten en terugdringing van recidive centraal. Jeugdzorg en strafrechtelijke handhaving worden in dit beleid als complementair gezien. In het actieprogramma zelf is hieraan echter nauwelijks uitwerking gegeven.

Ook in het hoofdlijnenakkoord van het huidige kabinet zijn bevordering van veiligheid en versterking van de justitiële keten prioritaire thema's.

In februari 2003 hebben de gezamenlijke provincies de notitie *Aanbod van de provincies aan het nieuwe kabinet. Opmaat naar een bestuurscontract tussen provincies en rijk* gepresenteerd. Hierin geven de provincies aan, vanuit hun medeverantwoordelijkheid voor de aanpak van belangrijke maatschappelijke vraagstukken, afspraken te willen maken over concreet te behalen resultaten en de hiervoor benodigde randvoorwaarden. Verbetering van de opvang van jeugdigen die op de een of andere wijze in de problemen zijn gekomen is één van de urgente maatschappelijke vraagstukken waarop de provincies inzetten. De provincies willen in dit verband hun verantwoordelijkheid ten aanzien van een goed functionerend jeugdzorgstelsel nemen. Daarbij hebben de provincies ook aangegeven bereid te zijn verantwoordelijkheid te nemen voor de afstemming en coördinatie bij de aanpak van jeugdcriminaliteit en gemeenten te ondersteunen bij hun regierol voor het jeugd- en veiligheidsbeleid.

Tegen deze achtergrond heeft het IPO het initiatief genomen om in overleg met het rijk systematisch in kaart brengen op welke wijze een goede schakeling tussen jeugdzorg en de jeugdstrafrechtketen het beste vorm kan krijgen.

Aan Anke Vedder, senior adviseur bij ES&E, is gevraagd hiertoe een verkennende notitie op te stellen.

In deze notitie zijn de belangrijkste schakelmomenten in kaart gebracht en is nagegaan welke bepalingen in de nieuwe wet- en regelgeving daarop van toepassing zijn. Tevens zijn mogelijke knelpunten – met name gezien vanuit de provinciale verantwoordelijkheid voor de planning en financiering van jeugdzorg – aangegeven op de verschillende schakelmomenten, zowel in de sfeer van preventie en curatie als repressie, en zijn voorstellen geformuleerd ten aanzien van de partijen bij wie dit het beste kan worden belegd en de afspraken over verantwoordelijkheden en randvoorwaarden die daartoe nodig zijn.

Leeswijzer

In de volgende twee hoofdstukken is in het kort de *beleidsmatige context* weergegeven.

Hoofdstuk 2 geeft een beknopte schets van de taken en verantwoordelijkheden van de provincies en grootstedelijke regio's onder de Wet op de Jeugdzorg (WJZ) en belicht de nieuwe positionering van het Bureau Jeugdzorg.

Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van recente beleidsintensiveringen van het kabinet op het gebied van veiligheid en criminaliteitsbestrijding, voor zover relevant voor de (aansluiting met) jeugdzorg.

In de laatste twee hoofdstukken staan de *ontwikkelingen in de praktijk* centraal.

In hoofdstuk 4 zijn de belangrijkste ontwikkelingen die zich nu al voordoen op het snijvlak van jeugdzorg en jeugdstrafrecht beschreven.

Hoofdstuk 5 vormt de kern van deze notitie. Hierin zijn de belangrijkste schakelmomenten tussen (Bureau) jeugdzorg en de jeugdstrafrechtketen na de invoering van de WJZ onder de loep genomen. Tevens is aangegeven waar knelpunten kunnen ontstaan waarover met de betrokken partijen nadere afspraken gemaakt moeten worden.

Paragraaf 5.1 beschrijft de schakelmomenten in het preventieve domein, waarbij vooral de afstemming tussen BJZ, de politie en lokale voorzieningen (onder meer scholen en leerplicht) centraal staat.

Paragraaf 5.2 is gewijd aan het voorportaal van de strafrechtketen, waar nog de keuze tussen strafafdoening of hulpverlening mogelijk is. Hier liggen de belangrijkste schakelingen tussen BJZ en de Raad voor de Kinderbescherming.

Paragraaf 5.3 schetst de wijze waarop BJZ, met name de jeugdreclassering, betrokken wordt bij de begeleiding van jongeren tijdens de strafafdoening. De jeugdreclassering kan in principe door verschillende justitiële partijen worden ingeschakeld, maar de Raad is ook in deze fase een belangrijk schakelpunt naar BJZ.

Paragraaf 5.4 gaat in op de nazorgfase na de straf. De instanties in de strafrechtketen doen hiervoor in toenemende mate een beroep op de jeugdreclassering.

In de *bijlagen* worden achtereenvolgens de taken van de jeugdreclassering, Raad voor de Kinderbescherming (in strafrechtzaken) en Openbaar Ministerie geschetst. Vervolgens is aangegeven welke bepalingen in wet- en regelgeving met betrekking tot jeugdzorg van belang zijn voor de aansluiting bij de jeugdstrafrechtketen op de verschillende schakelmomenten.

De notitie is opgesteld in de periode mei – augustus 2003. De verwijzingen naar bepalingen in de wet- en regelgeving zijn derhalve gebaseerd op de op dat moment beschikbare documenten (wetsvoorstel van 24 juni 2003 en de ontwerp besluiten van 6 juni 2003).

Naar aanleiding van de bespreking in de vergadering van de Brede Overleg- en Adviesgroep Jeugdzorg in november 2003 is de tekst – met uitzondering van de bijlagen – nog op enkele punten geactualiseerd.

2. De nieuwe Wet op de Jeugdzorg

Nu de Eerste Kamer extra tijd nodig heeft voor een eindoordeel over het wetsvoorstel, is invoering van de Wet op de Jeugdzorg (WJZ) per 1 januari 2004 niet meer haalbaar. De nieuwe wet zal, zo niet medio 2004, dan toch uiterlijk per 1 januari 2005 in werking treden. Vooruitlopend hierop is het streven om al in 2004 zoveel mogelijk volgens de uitgangspunten van de WJZ te gaan werken.

De inzet van de WJZ is een betere aansluiting van het aanbod aan jeugdzorg bij de behoefte van cliënten te realiseren en de samenhang in de – nu nog gefragmenteerde – jeugdzorg te bevorderen, opdat jeugdigen met problemen de zorg krijgen die zij nodig hebben en opdat problemen die het onbedreigd opgroeien van jeugdigen belemmeren zoveel mogelijk worden weggenomen.

2.1 Provinciale verantwoordelijkheid voor planning en financiering van de jeugdzorg

Met de invoering van de WJZ krijgen de provincies en de grootstedelijke regio's (in het vervolg kortheidshalve aangeduid als "de provincies") de verantwoordelijkheid voor de financiering van de Bureaus Jeugdzorg (BJZ) en het zorgaanbod waarop ingevolge de WJZ aanspraak bestaat.

Daarnaast hebben de provincies als taak om in samenspraak met de andere bij jeugdzorg betrokken partijen te komen tot afspraken over de totstandkoming van een samenhangend jeugdzorgaanbod dat voorziet in de behoefte. Jeugdzorg is immers breder dan de zorg waarop ingevolge de WJZ aanspraak bestaat. Hieronder valt ook de zorg die door lokale voorzieningen aan jeugdigen (en hun ouders) wordt geboden, evenals de zorg waarop ingevolge de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) of de Beginselenwet Justitiële Jeugdinstellingen (BJJ) aanspraak bestaat.

Eenmaal in de vier jaar stellen de Provinciale Staten een **provinciaal beleidskader jeugdzorg** (PBJ) vast, dat gebaseerd is op het landelijk beleidskader dat door de rijksoverheid wordt opgesteld. Het beleidskader bevat de hoofdlijnen van het beleid ten aanzien van de stichting (BJZ) en de jeugdzorg waarop ingevolge de WJZ aanspraak bestaat en geeft het financieel kader voor dat beleid aan. Uitgangspunt is aansluiting van het aanbod bij de behoefte van cliënten (WJZ, artikel 31).

Met het oog op de samenhang binnen de jeugdzorg bevat het provinciale beleidskader jeugdzorg tevens een overzicht van de wijze waarop de zorgverzekeraars, de gemeenten en Justitie voornemens zijn te voorzien in de behoefte aan overige jeugdzorg, waarop geen aanspraak ingevolge de WJZ bestaat. Het beleidskader wordt vastgesteld na overleg met de stichting (BJZ), de zorgaanbieders en de Raad voor de Kinderbescherming, gemeenten en zorgverzekeraars en het ministerie van Justitie.

Jaarlijks wordt bezien in hoeverre het PBJ bijstelling behoeft. In aansluiting op het provinciale beleidskader jeugdzorg wordt jaarlijks het provinciale uitvoeringsprogramma jeugdzorg (WJZ, artikel 32) vastgesteld.

Voor de vaststelling van de doeluitkering voor Bureau Jeugdzorg (BJZ) worden twee verschillende systematieken gehanteerd. Het budget voor de aansluitingstaken van BJZ en de kindertelefoon zal in de toekomst gebaseerd zijn op een normbedrag per jeugdige in de

provincie of stadsregio.¹ Voor de kerntaken van BJZ geldt straks de zogeheten P x Q systematiek, waarbij de 'P' staat voor de (genormeerde) prijs en de 'Q' voor het aantal cliënten of diensten. Tot de BJZ kerntaken behoren de toegangsfuncties, (gezins)voogdij, Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) en jeugdreclassering. Ook voor de niet-geïndiceerde korte ambulante hulpverlening geldt deze P x Q systematiek. Binnen het budget is geen sprake van oormerking van bedragen voor de te onderscheiden kerntaken.

De financiële ruimte die provincies voor de BJZ-taken beschikbaar kunnen stellen wordt bepaald door de uitkering die het Rijk hiervoor verstrekt op basis van het landelijk beleidskader. Voor de hoogte van de uitkering gebaseerd op de P x Q systematiek (met uitzondering van het budget voor de aansluitingstaken) geldt als uitgangspunt het feitelijke aantal activiteiten/cliënten in het tweede jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de uitkering wordt verstrekt. Deze uitkering kan worden verhoogd wanneer aannemelijk wordt gemaakt dat de behoefte aan door BJZ uit te voeren activiteiten substantieel hoger zal liggen dan twee jaar tevoren. (Ontwerp Besluit uitkeringen jeugdzorg, artikel 3 en 4.) Daarnaast biedt de WJZ het rijk de mogelijkheid om aan een provincie of privaatrechtelijke rechtspersoon subsidie te verstrekken onder meer voor de uitvoering van een experiment of ten behoeve van het stimuleren van nieuw beleid (WJZ, artikel 38).

Ook in het landelijk beleidskader wordt een overzicht opgenomen van onder meer de wijze waarop gemeenten voornemens zijn te voorzien in de behoefte aan jeugdzorg, niet zijnde jeugdzorg waarop ingevolge de WJZ aanspraak bestaat. In het bestuurlijk overleg van 3 juni 2003 hebben VWS, IPO, VNG en MO-groep principeafspraken gemaakt over de taken die tot het gemeentelijke domein behoren. Deze taken betreffen: informatie, probleemsigalering, toegang tot het (gemeentelijk) hulpaanbod en beoordeling en toeleiding, pedagogische hulp en coördinatie van zorg op lokaal niveau. Een nadere concretisering van deze taken, kwalitatief en kwantitatief, moet nog plaatsvinden. Tijdens het wetgevingsoverleg met de Tweede Kamer op 19 mei 2003 hebben kamerleden te kennen gegeven veel belang te hechten aan de totstandkoming van een genoegzaam aanbod aan voorliggende voorzieningen op lokaal niveau (motie Örgü).

2.2 Het Bureau Jeugdzorg

Hieronder zijn de belangrijkste taakgebieden van Bureau Jeugdzorg (BJZ) onder de WJZ in het kort geschetst.

Op 24 juni 2003 is het laatste gewijzigde voorstel van de WJZ aan de Eerste Kamer voorgelegd. De in deze notitie opgenomen verwijzingen naar artikelen in de WJZ zijn gebaseerd op dit voorstel.

Aan een aantal maatregelen van bestuur (AMvB's) en ministeriële regelingen die bij de inwerkingtreding van de WJZ gereed moeten zijn, is in de tweede helft van 2003 de laatste hand gelegd. Dit kan als gevolg hebben dat in de regelgeving met betrekking tot het BJZ op onderdelen nog wijzigingen zijn opgetreden.

¹ In de oorspronkelijke planning, uitgaande van de invoering van de WJZ per 1 januari 2004, zou het budget voor het jaar 2004 nog op 'historische grondslag worden begroot en in het jaar daarna gebaseerd worden op respectievelijk het normbedrag en de P x Q systematiek. Het is nog niet duidelijk welke consequenties het uitstel van de inwerkingtreding van de WJZ voor de financieringsgrondslag zal hebben.

2.2.1 Het Bureau Jeugdzorg als toegang tot de geïndiceerde zorg

Indicatiestelling

Een van de kerntaken van het nieuwe BJZ is te bezien of een cliënt zorg nodig heeft in verband met opgroei-, opvoedings- of psychiatrische problemen, dan wel in verband met problemen van een cliënt, niet zijnde een jeugdige, die het onbedreigd opgroeien van een jeugdige belemmert en daarbij vast te stellen of de cliënt is aangewezen op zorg waarop ingevolge de WJZ, de AWBZ of de BJJ aanspraak bestaat. Het BJZ kan dit op verzoek van een cliënt of uit eigen beweging doen. (WJZ, artikel 5, lid 3.)

Mogelijke uitkomsten van de indicatiestelling zijn: (terug)verwijzing naar lokaal (niet-geïndiceerd) aanbod, niet-geïndiceerde kortdurende ambulante hulpverlening, doorgeleiding naar geïndiceerde jeugdzorg op basis van een indicatiebesluit. Combinaties zijn mogelijk. Daarbij geeft BJZ aan of coördinatie van de zorg nodig is en wie deze het beste kan uitvoeren (WJZ, artikel 6, lid 2 en artikel 8, lid 2).

Casemanagement

Het BJZ ondersteunt vervolgens cliënten op hun verzoek bij het tot gelding brengen van de aanspraak op zorg respectievelijk het verkrijgen van de zorg die BJZ aangewezen acht en motiveert hen zo nodig om hier ook daadwerkelijk gebruik van te maken (WJZ, artikel 10, lid 1f en 1j). BJZ wijst een vaste contactpersoon aan die gedurende de gehele periode waarin BJZ een van haar wettelijke taken uitoefent aanspreekpunt is voor de cliënt en de continuïteit in de taakuitvoering van BJZ ten aanzien van de cliënt bevordert (WJZ, artikel 13, lid 8). BJZ volgt de verleende zorg tot en met de evaluatie en adviseert cliënten op hun verzoek over de zorg die nodig is na het beëindigen van de zorg waarop aanspraak bestaat (WJZ, artikel 10, lid 1h t/m j).

In situaties waarin gezinnen met meervoudige problematiek kampen, kan gezinscoaching nodig zijn. Deze taak kan, afhankelijk van de beoordeling van de hulpvraag, door een lokale instelling of door een aanbieder van jeugdzorg worden vervuld. Vooralsnog is binnen het bestaande hulpaanbod gezinscoaching onvoldoende aanwezig. Tot het moment dat dit afdoende geregeld is, kan BJZ onder de noemer van ambulante jeugdzorg gezinscoaching uitvoeren.

Preventietaak/aansluitingstaken

Bureau Jeugdzorg ondersteunt lokale voorzieningen ter versterking van de preventieve functie door middel van advies, een bijdrage aan de deskundigheidsbevordering en het onderhouden van contacten met algemene voorzieningen voor jeugdigen, waaronder in elk geval het onderwijs. BJZ kan niet-geïndiceerde ambulante jeugdzorg verlenen aan kind en gezin, wanneer is vastgesteld dat de cliënt niet is aangewezen op een vorm van jeugdzorg waarop aanspraak bestaat. (WJZ, artikel 10, lid 3).

2.2.2 Bureau Jeugdzorg en jeugdbescherming

Advies- en meldpunten kindermishandeling

Vragen over en vermoedens van kindermishandeling worden in principe gemeld bij het AMK als onderdeel van BJZ (WJZ, artikel 11). Het AMK geeft advies en consultatie aan personen die (al dan niet beroepsmatig) vragen rond kindermishandeling hebben ter verbetering van de signalering en om hen te ondersteunen zelf hulp of ondersteuning in gang te zetten.

In geval van melding van (vermoedens van) kindermishandeling stelt het AMK een onderzoek in. Bij bevestiging van de vermoedens kan dit kan leiden tot ofwel doorgeleiding binnen BJZ voor een indicatiestelling voor hulp in vrijwillig kader (door lokale voorzieningen of – op basis van indicatiebesluit – door een aanbieder van geïndiceerde zorg). Ofwel, wanneer de motivatie voor hulp in vrijwillig kader ontbreekt en/of de situatie ernstig bedreigend is voor de jeugdige, tot melding bij de Raad die na een nadere toets de rechter kan verzoeken om een kinderbeschermingsmaatregel.

In acuut bedreigende situaties blijft overigens rechtstreekse melding bij de Raad mogelijk.

(Gezins)voogdij

Als een kinderbeschermingsmaatregel wordt getroffen (onthefing of ontzetting uit de ouderlijke macht, (voorwaardelijke) ondertoezichtstelling), benoemt de (gezins)voogdij, als onderdeel van BJZ, een (toezien) voogd (WJZ, artikel 10, lid 1a en b). Zo nodig kan hierbij door middel van een indicatiebesluit aanvullende jeugdzorg gemobiliseerd worden. Mits de rechter daartoe een machtiging verleent kan in ernstige situaties tot uithuisplaatsing worden besloten (pleegzorg, residentiële opvang, JJI).

De (gezins)voogd is verantwoordelijk voor het casemanagement.

2.2.3 Bureau Jeugdzorg en de strafrechtketen

Jeugdreclassering

In de verschillende stadia van de ‘gang door de strafrechtketen’, van onderzoek en vroeghulp tot en met nazorg, kan de jeugdreclassering worden ingeschakeld (WJZ, artikel 10, lid 1c en d). Afhankelijk van het stadium gebeurt dit op verzoek van of op aanwijzing door de Raad, OM, kinderrechter of directeur van een justitiële jeugdinrichting (JI) (WJZ, artikel 10, lid 2). Met uitzondering van intensieve vormen van individuele trajectbegeleiding (ITB-harde kern of ITB-CRIEM), waarvoor het aantal beschikbare plaatsen per regio gelimiteerd is, worden in principe alle verzoeken gehonoreerd. (zie bijlage 1: Taken van de jeugdreclassering).

In aanvulling op de jeugdreclassering kunnen ook andere vormen van jeugdzorg worden ingeschakeld, al dan niet geïndiceerd. De jeugdreclasseringfunctionaris treedt op als casemanager.

Bij onderzoek naar aanleiding van een strafbaar feit kan blijken dat een gezagsmaatregel al is getroffen of gewenst is. Volgens opgave van de jeugdreclassering heeft 11-14% van de jongeren in de strafrechtketen al een kinderbeschermingsmaatregel. In dat geval wordt met betrekking tot casemanagement afgesproken of de gezinsvoogd dan wel de jeugdreclassering dit uitvoert (geen dubbele taken/kosten).

Gecombineerde trajecten

Uit het voorgaande blijkt dat allerlei overlappingsen/vervlechtingen kunnen optreden:

- a. tussen zorg in vrijwillig kader die deels geïndiceerd is, deels door lokale voorzieningen wordt uitgevoerd;
- b. tussen zorg in civielrechtelijk en vrijwillig kader;
- c. tussen zorg in civiel- en strafrechtelijk kader en
- d. tussen zorg in strafrechtelijk en vrijwillig kader.

In het eerste geval treedt BJZ als casemanager op. In de onder b. en d. geschetste situaties is in principe respectievelijk de (gezins)voogd of de jeugdreclassering verantwoordelijk voor het casemanagement, in situatie c. maken zij daartoe onderlinge afspraken.

3. Kabinetsvoornemens voor intensivering veiligheidsbeleid en aanpak van jeugdcriminaliteit

In 2002 hebben de voorgaande kabinetten in een reeks van nota's hun plannen gericht op bevordering van de veiligheid en de bestrijding van jeugdcriminaliteit uiteengezet. De status en de hoofdlijnen van de in dit verband meest relevante nota's worden hieronder kort beschreven.

Het huidige kabinet heeft aan deze thema's in het Hoofdlijnenakkoord *Meedoen, meer werk, minder regels* opnieuw prioriteit toegekend en hiervoor ook extra middelen gereserveerd.

3.1 Vasthoudend en effectief

In het voorjaar van 2002 presenteerde het toenmalige kabinet de nota *Vasthoudend en effectief. Versterking van de aanpak van jeugdcriminaliteit*. In deze nota wordt geconstateerd dat de jeugdcriminaliteit weliswaar stabiel maar nog altijd zorgwekkend is, vooral door de toenemende ernst van de gepleegde strafbare feiten. De nota bevat een reeks voorstellen voor intensiveringen en innovaties gericht op het sluitend maken van de zorg, de begeleiding en de sanctionering van jongeren die crimineel gedrag vertonen. Deze voorstellen betreffen onder meer opvoedingsondersteuning onder drang of dwang, landelijke invoering van het casus-overleg, stelselmatige en verplichte nazorg na een vrijheidsstraf en zo nodig ook een taakstraf, uitbreiding van ITB en de mogelijkheden tot nachtdetentie en verbetering van het regionale overleg tussen de partners rond jeugdcriminaliteit.

Tot een afgeronde besluitvorming over deze nota is het in die kabinetsperiode niet meer gekomen. Het vorige kabinet heeft met de eigen nota over de aanpak van jeugdcriminaliteit *Jeugd terecht* de draad weer opgepakt.

3.2 Naar een veiliger samenleving

In oktober 2002 heeft het vorige kabinet het Veiligheidsprogramma *Naar een veiliger samenleving* aan de Tweede Kamer aangeboden. Met dit programma wil het kabinet de geconstateerde tekorten in de rechtshandhaving terugdringen en een forse reductie van de criminaliteit en de overlast in de openbare ruimte realiseren.

Het huidige kabinet heeft in het Hoofdlijnenakkoord aangegeven dat dit vigerende veiligheidsplan zal worden uitgevoerd en aangevuld. In het financieel kader 2004 – 2007 bij het Hoofdlijnenakkoord is hiervoor, in aanvulling op de intensivering in het kader van het strategisch akkoord 2002 ad 800 miljoen, nog een extra bedrag van 350 miljoen gereserveerd.

De speerpunten in de veiligheidsstrategie zijn:

- het aanpakken van de stelselmatige dader en van de jeugdcriminaliteit;
- het versterken van de opsporing en de handhaving;
- het versterken van het zichtbare toezicht en de controle in de publieke ruimte;
- het intensiveren van gerichte preventieprojecten.

Een van de twee doelgroepen waarop het kabinet bij de aanpak van criminaliteit en overlast het accent legt, zijn jongeren die dreigen af te glijden in een criminele carrière. Het volgende pakket aan (repressieve) maatregelen wordt voorgesteld:

- Landelijke invoering van het casusoverleg tussen (minimaal) politie, OM en Raad voor de Kinderbescherming. In 2006 moet voor 30.000 jongeren casusbewaking beschikbaar zijn.
- Ontwikkeling van gerichte opsporing en een klik op stuk beleid voor jeugdige veelplegers en harde kernjongeren.
- Ruimere toepassing voorlopige hechtenis bij veelplegers.
- Ontwikkeling van nieuwe en striktere handhaving van bestaande sanctiemodaliteiten. Onder meer: verruiming van intensieve trajectbegeleiding (ITB-CRIEM) ook voor niet-allochtone jongeren. In 2006 moet ITB voor 500 jongeren extra beschikbaar zijn. Landelijke invoering nachtdetentie (80 plaatsen in 2006), uitbreiding scholing- en trainingsprogramma's en capaciteit internaatchtige voorzieningen.
- Gefaseerde invoering nazorg bij bepaalde sanctiemodaliteiten (in 2006 voor ca. 3000 jongeren).
- Een sluitend vangnet van jeugdzorg zowel aan de voorzijde (preventie) als aan de achterkant (nazorg) van het strafrechtelijk traject.

De voorgestelde maatregelen zijn later uitgewerkt in het actieplan Jeugdcriminaliteit. Voor de aanpak van jeugdcriminaliteit en veelplegers is een intensivering aangegeven van 20 miljoen in 2003 oplopend naar 120 miljoen vanaf 2006.

Naast repressieve maatregelen geeft het veiligheidsprogramma ook aan langs welke weg het kabinet een klimaat van veiligheid op lokaal en wijkniveau wil bevorderen. Het kabinet kent hierbij een bijzondere rol en eigen verantwoordelijkheid toe aan gemeenten. Als preventieve maatregelen, specifiek gericht op jeugdigen, worden genoemd:

- experimenten met het opzetten van signaleringsgesprekken met jongeren en hun ouders na een eerste politiecontact van jongeren. Doel is om vroegtijdig een inschatting te maken of sprake is van achterliggende (gezins)problematiek dan wel opvoedingsproblemen en ouders vervolgens waar nodig ondersteuning te bieden. (NB: dergelijke samenwerkingsvormen, waarin BJZ vaak participeert, bestaan al op vele plaatsen, zie 4.2);
- uitbreiding 'Communities that Care' methodiek;
- voorkomen van voortijdig schoolverlaten en tegengaan van verzuim;
- meer aandacht voor leerlingbegeleiding en integraal taalbeleid in het kader van het onderwijsachterstandenbeleid.

In het veiligheidsprogramma kondigt het kabinet ook maatregelen gericht op de aanpak van huiselijk geweld aan. Geweld achter de voordeur is weliswaar vaak minder zichtbaar, maar het komt veel voor en kan ingrijpende en langdurige gevolgen hebben voor zowel de slachtoffers als getuigen. Daarom is besloten uitvoering te geven aan de voornemens met betrekking tot de aanpak van huiselijk geweld die geformuleerd zijn in de nota *Privé Geweld – Publieke zaak* (april 2002).

Het rijk wil met de andere overheden via een bestuursakkoord met VNG en IPO afspraken maken gericht op het bereiken van maatschappelijke effecten op het terrein van veiligheid op lokaal niveau. Rijk en grote steden maken medio 2003 aanvullende afspraken voor het jaar 2004 (binnen de huidige convenantsperiode) om te komen tot versnelling en verbetering van de uitvoering van het veiligheidsbeleid in de steden. Voor de periode vanaf 2005 (nieuwe convenantsperiode) maken rijk en grote steden resultaatsafspraken op het terrein van veiligheid.

In bijlage 1 bij het Veiligheidsprogramma zijn per maatregel het tijdpad en de actoren, uitgesplitst naar ministerie(s) en ketenpartner(s), aangegeven. Opmerkelijk is dat provincies noch IPO hierin voorkomen, terwijl de jeugdzorg wel als ketenpartner bij vele acties wordt benoemd.

3.3 Jeugd Terecht

In december 2002 was het in het Veiligheidsprogramma aangekondigde Actieprogramma aanpak jeugdcriminaliteit 2003-2006 *Jeugd Terecht* gereed. Dit programma bouwt ten dele voort op de voorstellen uit de nota *Vasthoudend en effectief*.

In het Hoofdlijnenakkoord van het huidige kabinet staat dat een effectieve aanpak van criminaliteit nodig is. Intensiveringen in preventie en de justitiële keten krijgen daarbij prioriteit, met een sterk accent op preventie. Voor additionele intensiveringen in jeugdzorg/preventie is in het financieel kader 2004 – 2007 bij het Hoofdlijnenakkoord een totaalbedrag van 100 miljoen opgenomen.

De nota *Jeugd terecht* is op 4 september 2003 in de Tweede Kamer besproken. De Kamerleden hebben op grote lijnen ingestemd met de voorstellen.

Doel van het actieprogramma is het voorkomen van eerste delicten en het terugdringen van recidive, met bijzondere aandacht voor de aanpak van 12-minners en criminaliteit door jongeren uit etnische minderheidsgroepen. De minister van Justitie is op centraal niveau verantwoordelijk voor de coördinatie en uitvoering van het actieprogramma.

In het programma wordt het belang van een goede aansluiting tussen preventie, curatie en repressie onderstreept, maar de uitwerking is vooral toegespitst op de justitiële aanpak. Daarbij zijn de voorgenomen acties aangegeven, uitgesplitst naar de opeenvolgende fasen in het strafrechtelijk traject:

- gerichte aanpak in de opsporingsfase;
- snel en samenhangend reageren;
- effectief straffen;
- versterken resocialisatie.

In de eerste twee fasen van het strafrechtelijk traject wordt uitdrukkelijk ook een rol voor de jeugdhulpverlening/BJZ aangeduid. Daarbij zijn als acties opgenomen: het aangrijpen van het (eerste) politiecontact als schakelmoment naar hulpverlening/opvoedingsondersteuning; het zorgdragen voor een adequate doorverwijzing van politie naar de jeugdzorg en bijhouden van de registratie daarvan; het opheffen van mogelijke belemmeringen binnen de privacywetgeving voor het uitwisselen van informatie tussen de justitiële en jeugdzorgketen. Ook worden aangekondigd: pilots signaleringsgesprekken met inzet van instrumenten en expertise van BJZ en Raad voor de Kinderbescherming, materiaalontwikkeling opvoedingsondersteuning voor ouders van delinquente kinderen en ontwikkeling en invoering van drangmaatregelen voor opvoedingsondersteuning. Kinderen jonger dan twaalf jaar die een relatief zwaar delict plegen, voor een tweede delict met de politie in aanraking komen of bij wie achterliggende problematiek wordt vermoed worden voortaan bij BJZ aangemeld. In de acties onder 'effectief straffen' komen in grote lijnen de in het Veiligheidsprogramma reeds aangekondigde repressieve maatregelen terug. Voor de laatste fase, versterken resocialisatie, zijn diverse acties aangegeven gericht op de invoering van verplichte nazorg na een vrijheidsstraf of plaatsing in een justitiële jeugdinstelling (PIJ-maatregel), een zware taakstraf of in aansluiting op ITB. Daartoe worden de wettelijke mogelijkheden onderzocht en is geleidelijke uitbreiding van de capaciteit jeugdreclassering nodig.

Voor de aanpak jeugdcriminaliteit en veelplegers (jeugdigen en volwassenen) is een bedrag oplopend van 20 miljoen in 2003 tot 120 miljoen vanaf 2006 gereserveerd. Justitie wil ook onderzoeken in hoeverre de financiële gevolgen van de beleidsintensiveringen kunnen worden opgevangen binnen de bestaande budgetten.

Bij de uitwerking van de acties in de bijlage valt opnieuw op dat provincies en IPO niet als betrokkenen worden genoemd. Het IPO heeft desgevraagd in de brief van 31 maart 2003 (kenmerk 40072/03) aan de Tweede Kamer zijn commentaar op de nota gegeven. Hierin geeft het IPO aan in beginsel positief te staan ten aanzien van het Actieprogramma en medewerking te willen verlenen aan de uitvoering van de voornemens. Een belangrijke randvoorwaarde daarbij is dat het rijk de budgetten voor de (gezins)voogdij op peil houdt en voldoende extra middelen voor de implementatie van het Actieprogramma beschikbaar stelt. Ook wijst het IPO er op dat in *Jeugd terecht* vooral de focus ligt op afstemming binnen de strafrechtketen. Daarbij blijven de noodzaak van en de voorwaarden voor een goede aansluiting bij aangrenzende sectoren zoals de lokale voorzieningen en de jeugdzorg onderbelicht.

In vervolg op de schriftelijke reactie van het IPO op het Actieprogramma, hebben vertegenwoordigers van IPO in een overleg met Justitie er op aangedrongen IPO/provincies snel te betrekken bij de uitwerking van de plannen. Justitie heeft aangegeven dat de effecten van *Jeugd terecht*, ook in termen van volumegroei, apart gemonitord zullen worden.

In het bestuurlijk overleg van 3 juni 2003 heeft het IPO aan de bewindslieden van VWS en Justitie gevraagd om de extra middelen die bij het regeerakkoord beschikbaar zijn gesteld ook daadwerkelijk zoveel mogelijk in te zetten voor preventie en jeugdzorg. Daarbij moet helder zijn welke ambities met betrekking tot te leveren prestaties gekoppeld aan de inzet van de intensiveringsgelden op welke termijn haalbaar zijn. In dit overleg hebben IPO en MOgroep ook bezwaar aangetekend tegen de voorgenomen korting van 3% op het budget voor de jeugdbeschermingstaken en de bepaling van het aandeel voor de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering in de doeluitkering op basis van cijfers van twee jaar geleden. Het beroep op de (gezins)voogdij en de jeugdreclassering is immers in de afgelopen jaren aan sterke groei onderhevig geweest en het rijk zal moeten voorzien in genoegzame middelen om de nu voorziene groei, mede als gevolg van de implementatie van *Jeugd terecht*, op te kunnen vangen.

4. Ontwikkelingen in de aansluiting tussen jeugdzorg en jeugdstrafrechtketen

In de nota *Vasthoudend en effectief* is geconstateerd dat in de afgelopen jaren veel nieuwe dynamiek in de aanpak van jeugdcriminaliteit is ontwikkeld. Dat blijkt uit de veelheid aan afstemmingsoverleggen en samenwerkingsverbanden rond dit thema die in de praktijk zijn ontstaan. In de volgende paragrafen zijn de meest voorkomende vormen hiervan beschreven

4.1 Beleidsmatige afstemming

Lokaal (jeugd- en) veiligheidsbeleid

De regering vraagt aan alle gemeenten om een veiligheidsplan te maken en daarin afspraken te maken met onder meer de politie en het OM. In de kabinetsnota *Naar een veiliger samenleving* (oktober 2002) wordt aan gemeenten een bijzondere verantwoordelijkheid en zelfstandige rol toegekend om de veiligheidssituatie op lokaal- en wijkniveau te verbeteren. Hierover wil het rijk met VNG en IPO bestuurlijke afspraken maken.

In de GSB-gemeenten zijn in ieder geval al enkele jaren geleden wijkveiligheidsplannen opgesteld met expliciete aandacht voor jeugdproblematiek, aangezien dit een van de pijlers van het GSB-beleid is. Ook de meeste middelgrote en grote (niet-GSB) gemeenten werken al met veiligheidsplannen. Deze veiligheidsplannen zijn inmiddels vaak al toe aan actualisering. De kleinere gemeenten zijn nu met een inhaalslag bezig.

Lokaal jeugd- en veiligheidsbeleid bevindt zich op het snijvlak van het lokale jeugdbeleid en het lokale veiligheidsbeleid. De politie, bureau HALT en het OM zijn belangrijke kernpartners bij veiligheidsproblemen die worden veroorzaakt door jeugdigen. Steeds meer wordt nu ook aan niet-justitiële organisaties een rol toegekend bij het voorkomen en aanpakken van problemen op het gebied van jeugd en veiligheid. Zo zijn voorzieningen als het onderwijs, het sociaal-cultureel werk en de jeugdhulpverlening steeds vaker betrokken bij het ontwikkelen van een sluitende aanpak.

Met de toenemende aandacht voor de aanpak van huiselijk geweld worden in steeds meer gemeenten, met name de grote gemeenten/centrumgemeenten voor de vrouwenopvang, convenanten met de ketenpartners afgesloten. BJZ is hier vaak bij betrokken met het oog op de hulpverlening die kinderen, meestal als slachtoffer (relatie met AMK-taken) of getuige maar soms ook als pleger van huiselijk geweld, nodig hebben.

Het lastige is, bij alles wat op lokaal niveau vorm krijgt, dat er weinig uniformiteit te vinden is in de ontwikkelingsfase van het beleid, de uitwerking en de vormen van afstemmingsoverleg en de keuze van samenwerkingspartners. BJZ kan en zal dus in een aantal gemeenten of regio's ongetwijfeld een samenwerkingspartner in het veiligheidsbeleid zijn, maar hierover zijn geen algemene uitspraken te doen.

Afstemming in de strafrechtketen

Op verschillende niveaus vindt afstemming binnen de (jeugd)strafrechtketen plaats, waarbij het OM het voortouw heeft:

- a. Strategisch niveau
Twee jaar geleden heeft Justitie een bijdrageregeling gecreëerd om de oprichting van arrondissementale justitiële beraden (AJB) te stimuleren. Inmiddels is in alle

negentien arrondissementen zo'n AJB actief, waarin de ketenpartners op het niveau van strategische beslissers zijn vertegenwoordigd. Aan het AJB is vaak een regionaal beleidsoverleg jeugd gekoppeld. Het beleidsoverleg richt zich op afstemming tussen de partners, versterking van de ketensamenwerking en verduidelijking van wat de partners van elkaar mogen verwachten.

Tot de vaste deelnemers aan het beraad behoren in elk geval: Openbaar Ministerie, Raad voor de Kinderbescherming, de reclassering en de Dienst Justitiële Inrichtingen. In vrijwel alle arrondissementen zijn ook de politie en de jeugdzorg in het strategisch overleg vertegenwoordigd. Andere deelnemers zijn HALT-bureaus, de Bureaus slachtofferhulp, de verslavingszorg en soms de zittende magistratuur.

b. Operationeel niveau

De arrondissementale platforms jeugdcriminaliteit richten zich op een betere afstemming op operationeel niveau met het oog op een beter functioneren van de keten in de praktijk. Het OM zit de platforms voor. Deelnemers aan het platform zijn (middenmanagement van) Raad, politie, HALT-bureaus, jeugdreclassering, rechterlijke macht.

Aangezien de jeugdreclassering een van de partners is in de jeugdstrafrechtketen, is BJZ – in ieder geval langs die weg – veelal in deze overlegvormen vertegenwoordigd. Het arrondissementaal justitieel beraad (AJB) en de arrondissementale platforms jeugdcriminaliteit hebben mede als doel de versterking van het lokaal veiligheidsbeleid.

4.2 Samenwerking in de uitvoering

Lokale samenwerkingsverbanden: vroegsignaleringsnetwerken

Vanuit BJZ krijgt op steeds meer plaatsen de samenwerking met of participatie in lokale preventienetwerken vorm. Dit valt onder de aansluitingstaken waarvoor BJZ een budget beschikbaar heeft. Vaak is er een link met de buurtnetwerken (jeugdhulpverlening) die zich richten op versterking van collectieve preventie en casuïstiekbesprekingen gericht op nul tot twaalf jarigen (accenten verschillen tussen netwerken). Hier gaat het om preventie in meer algemene zin.

Meer specifiek gericht op preventie van jeugdcriminaliteit zijn de samenwerkingsverbanden met de politie die op veel plaatsen zijn ontstaan (bijvoorbeeld Jeugd Preventie Team/ Programma, Pak je Kans) en met scholen voor voortgezet onderwijs (vaak onder de naam social teams) en leerplicht.

In de samenwerkingsverbanden met de politie wordt de hulpverlening ingeschakeld naar aanleiding van signalering van problemen van jeugdigen door de politie. Vaak gaat het om lichte vergrijpen van 'first offenders' of om ander zorgelijk gedrag (bijvoorbeeld een kind dat nog laat op straat rondzwerft) waarbij achterliggende problematiek wordt verondersteld. Als dat laatste niet het geval is wordt bij first offenders volstaan met een HALT-afdoening of Stop-reactie (voor 12-minners). BJZ – of een lokale voorziening – voert na melding door de politie een screening uit om zicht te krijgen op de hulpvraag. Daarbij wordt vaak ook nagegaan of de jeugdige of het gezin al bekend is bij de Raad of bij BJZ. Naar aanleiding hiervan kan de lokale voorziening of BJZ zelf relatief kortdurende begeleiding (niet-geïndiceerde ambulante jeugdzorg) bieden of besluiten tot doorverwijzing naar bijvoorbeeld een lokale zorginstelling, de Raad of naar BJZ voor indicatiestelling voor geïndiceerde zorg.

Veelvuldig ongeoorloofd verzuim en voortijdig schoolverlaten resulteren vaak in de start van een criminele loopbaan. Met oog op preventie van jeugdcriminaliteit is de aanpak daarvan dus van groot belang. Op een aantal plaatsen voert BJZ het schoolmaatschappelijk werk op VO-scholen uit, elders is BJZ op afroep deelnemer aan de zorgstructuur van de scholen, waarin ook Leerplicht participeert. Met de BANS-Notitie *Niemand de deur uit* (2002) hebben rijk, IPO en VNG de aanzet gegeven om te komen tot niet-vrijblijvende afspraken over de inzet van en samenwerking tussen partijen in deze zorgstructuur. Doel hiervan is snel en adequaat te kunnen interveniëren als leerkrachten signaleren dat jeugdigen niet goed functioneren op school of regelmatig spijbelen.

Spijbelen is overigens op zichzelf ook een strafbaar feit waarop zowel ouders als jeugdige kunnen worden aangesproken. Leerplicht beschikt daartoe over ambtenaren met opsporingsbevoegdheid. De laatste tijd is op veel plaatsen een strikter handhavingsbeleid van de leerplichtwet ingezet. In sommige gemeenten, bijvoorbeeld in de regio Rotterdam, wordt nu aan spijbelen een HALT-afdoening gekoppeld.

Justitie in de buurt (Jib)

Sinds 1997 zijn in verschillende, voornamelijk GSB-gemeenten Jib-kantoren geopend met als doel een effectieve bijdrage te leveren aan de veiligheid(sgevoelens) in buurten met ernstige veiligheidsproblemen. Daartoe wordt een plan van aanpak opgesteld waarin de veiligheidsproblematiek is geanalyseerd, meetbare doelen zijn geformuleerd en samenwerkingsrelaties zijn geregeld. Inmiddels zijn er circa 30 Jib-kantoren.

In een Jib-kantoor werken medewerkers van het OM samen met andere (justitie)organisaties aan het aanpakken van onder meer de jeugdcriminaliteit; zij coördineren de werkzaamheden. Om lange procedures te voorkomen worden strafzaken, indien mogelijk, buiten de rechter om afgehandeld. Kernelement in de probleemgerichte werkwijze is dat zij plaatsvindt tegen de achtergrond van mogelijke inzet van dwang, waardoor vrijblijvendheid van hulpverlening kan worden teruggedrongen. Openingstijden, taken, werkwijze en de keuze van samenwerkingspartners kunnen van plaats tot plaats variëren. Als voorbeeld: in Rotterdam-Zuid heeft Jib een netwerk opgebouwd met de deelgemeenten, GG&GD, regiopolitie, reclassering, de Raad voor de Kinderbescherming en HALT.

De projecten zijn inmiddels geëvalueerd, waarbij in ieder geval bleek dat de doorlooptijden aantoonbaar zijn verkort. Hoewel in nota's van Justitie Jib nog altijd als een belangrijke samenwerkingsvorm wordt getypeerd lijkt de bereidheid van Justitie om hiervoor middelen beschikbaar te stellen inmiddels te verminderen (voor een uitgebreidere beschrijving: zie bijlage 3).

Casusoverleg

Het justitieel casusoverleg (JCO) wordt vanaf 2003 landelijk ingevoerd. Het OM heeft ook hierbij het voortouw. In het JCO gaat het om het maken van afspraken over de afdoening op casusniveau. Kernpartners zijn OM, politie en Raad. Hoewel een aantal criteria is meegegeven verschilt de vormgeving, zowel qua schaalgrootte als deelnemers, per arrondissement. Afhankelijk van de reeds tot ontwikkeling gekomen samenwerking kan BJZ, of de jeugdreclassering als onderdeel daarvan, deelnemer aan het JCO zijn.

In principe wordt waar mogelijk aangesloten bij al bestaande overlegvormen die deze functie hebben. De ontwikkeling van het JCO wordt gevolgd en thans vindt een nulmeting plaats.

5. De belangrijkste schakelmomenten tussen BJZ en de jeugdstrafrechtketen

In de volgende paragrafen zijn vier fasen in het jeugdstrafrechttraject onderscheiden waarbij BJZ een rol speelt.

Om te beginnen de fase waarin jongeren voor de eerste keer wegens (lichte) strafbare feiten met de politie in aanraking komen, waarbij een alternatieve afdoening (HALT) al dan niet in combinatie met hulpverlening kan volstaan. In de tweede fase is sprake van recidive of zwaardere delicten waarvoor proces-verbaal is opgemaakt. In deze fase kan nog de afweging worden gemaakt om het strafrechttraject niet verder in te gaan en in plaats daarvan gerichte hulp en begeleiding te bieden. Vanuit preventief oogpunt zijn vooral deze eerste twee fasen van belang. Uit een nadere analyse van de criminaliteitscijfers door het Parket-Generaal blijkt dat iets meer dan de helft van alle jeugdige 'first offenders' na het eerste geregistreerde delict stopt met crimineel gedrag (49,7% voor twaalf tot en met veertien jarigen, 57,7% voor vijftien tot en met zeventien jarigen)². Vaak gaat het hierbij om leeftijdsgebonden gedrag (stoer doen), waarbij van de eerste confrontatie met politie of HALT een voldoende afschrikwekkend effect uitgaat, maar deels gaat het ook om symptoomgedrag waarbij adequate hulpverlening een beter perspectief biedt dan straf.

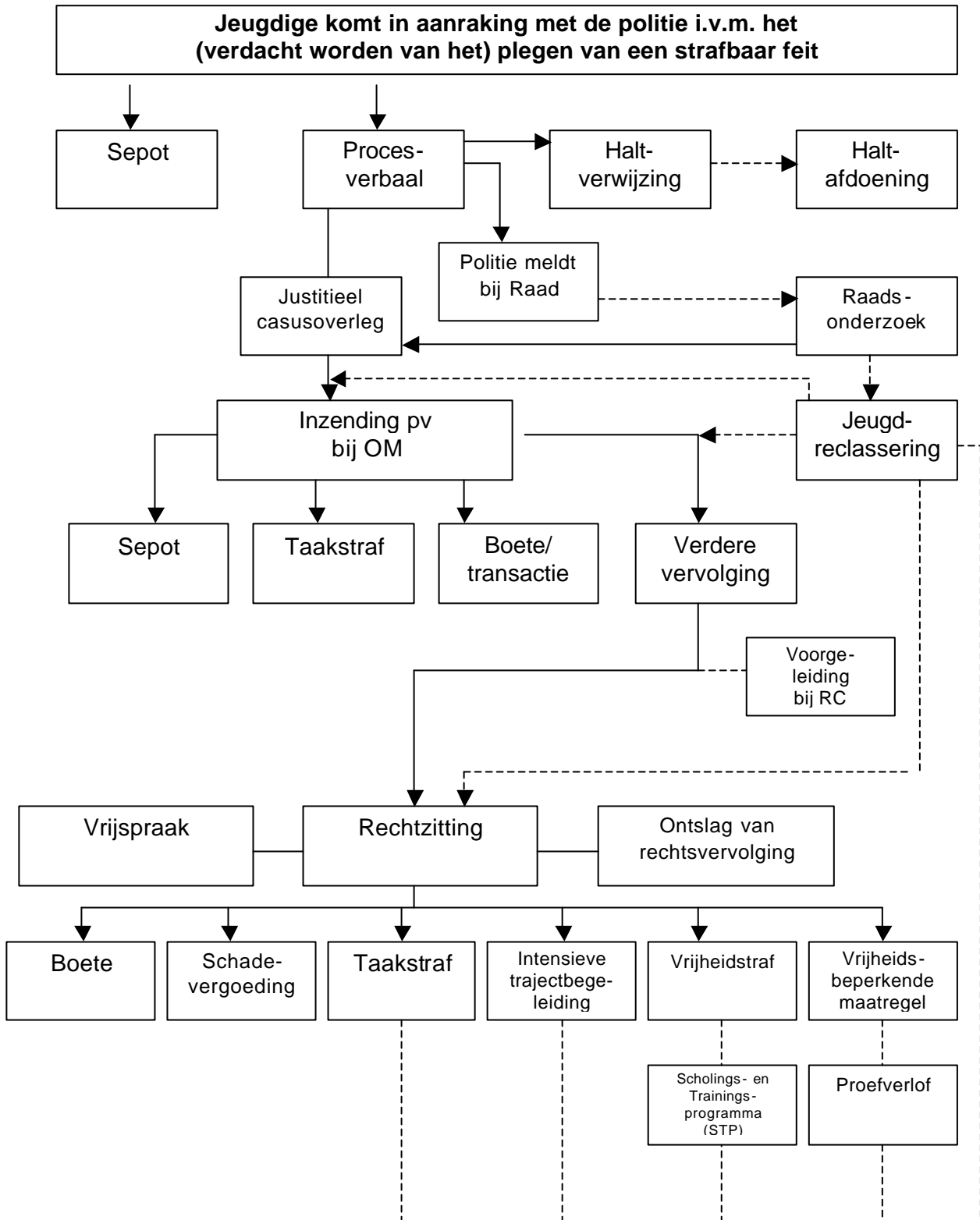
De volgende fase start wanneer toch besloten wordt tot een strafafdoening waarbij de jeugdige zo nodig begeleid of onder toezicht wordt gehouden door de jeugdreclassering. De laatste fase vangt aan wanneer een opgelegde vrijheidsstraf of taakstraf ten einde loopt en staat in het teken van resocialisatie.

De schakelingen tussen BJZ en de jeugdstrafrechtketen kunnen betrekking hebben op volgtijdelijke overgangen in het hulpverlenings- en/of strafafdoeningsproces (verantwoordelijkheid voor hulpverlening aan, toezicht op of begeleiding van jeugdige/gezin gaat in andere handen over), maar ook op het in goede samenhang brengen van gelijktijdige activiteiten of betrokkenheid van meerdere instanties/zorgaanbieders.

In de volgende paragrafen zijn per fase de belangrijkste opgaven geschetst, de partijen die daarbij betrokken zijn en eventuele voornemens tot beleidsintensivering. Voorts is per fase aangegeven welke consequenties de ontwikkelingen hebben voor BJZ in relatie tot de ketenpartners en voor de plannings- en financieringsverantwoordelijkheid van de provincie.

² Martin Lamboo, 'Geef ons de ruimte', in: Justitie Magazine, juli 2003.

Figuur 1 Jeugdstrafrechttraject

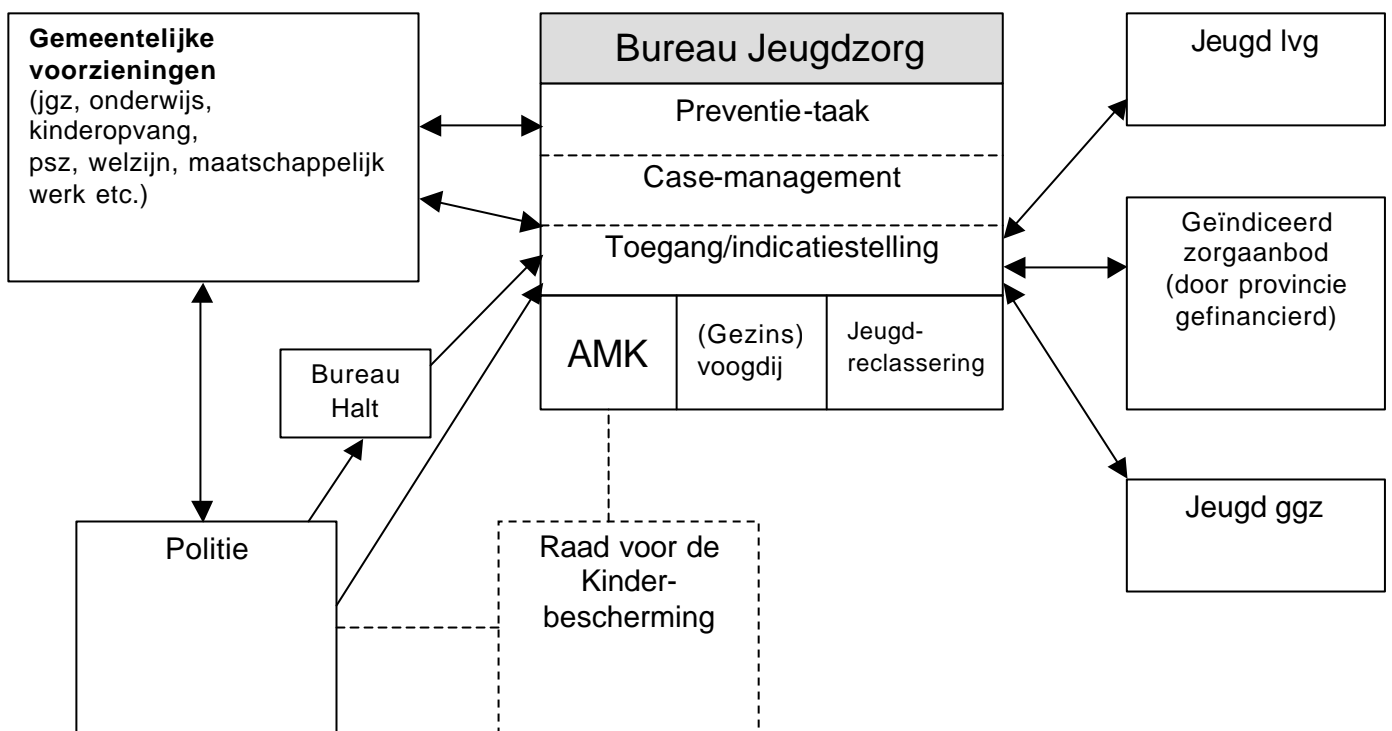

5.1 Schakelmomenten in het preventieve domein

In het preventieve domein zijn de inspanningen er op gericht te voorkomen dat jeugdigen – nu en later – in de jeugdstrafrechtketen terechtkomen. Het gaat om ‘first offenders’, veelal met lichte delicten, en om jeugdigen die zich in risicosituaties bevinden die op termijn tot criminaliteit kunnen leiden. Veel overtredingen blijken eerder een uiting van achterliggende problematiek, bijvoorbeeld in de gezinssituatie of op school, dan van een min of meer bewuste keuze het criminele pad op te gaan. Vroegtijdige signalering en een adequate begeleiding in dit stadium, eventueel in combinatie met een HALT-afdoening, zijn in dat geval zinvoller om een jeugdige te helpen uit het strafrechtstelsel te blijven dan een strafrechtelijke aanpak.

De samenwerkingsverbanden met de politie (en Bureau HALT), met VO-scholen en leerplicht zijn de belangrijkste schakelpunten tussen BJZ en de jeugdstrafrechtketen in het preventieve domein.

Figuur 2 Schakelmomenten in het preventieve domein

De WJZ (artikel 5, lid 3) bevat de bepaling dat BJZ op verzoek van een cliënt of uit eigen beweging onderzoekt of een cliënt hulp nodig heeft. In de toelichting bij de AMvB Kwaliteit en werkwijze BJZ (onderdeel 9) is expliciet aangegeven dat instanties zoals politie en leerplicht opgroei- en opvoedingsproblemen bij BJZ kunnen melden. Ook kan tijdens een HALT-afdoening of Stop-reactie alsnog blijken dat sprake is van achterliggende problematiek waarvoor BJZ wordt ingeschakeld.

In dit soort situaties, wanneer jeugdzorg aangewezen lijkt, maar jeugdigen en/of ouders niet uit eigen beweging of op aandringen van andere instanties contact leggen met BJZ, zou BJZ dus zelf het initiatief moeten nemen. Weliswaar blijft hierbij in principe het uitgangspunt dat de cliënt zelf conform de daarover in de wet opgenomen bepalingen moet instemmen met de bemoeienis van BJZ, maar in de praktijk blijkt dat de sanctiemogelijkheden van politie of leerplicht het aanbod een minder vrijblijvend karakter geven. Maar dan is 'snel erbij zijn' wel van groot belang: hoe meer tijd verstrijkt, hoe minder effectief deze stok achter de deur nog blijkt te werken.

Dit meer 'outreaching' werken van BJZ kan het beroep op niet-geïndiceerde ambulante jeugdzorg (WJZ, artikel 10, lid 3) doen toenemen of leiden tot een grotere tijdsinvestering om cliënten te motiveren om passende zorg te zoeken.

Voorgenomen beleidsintensiveringen

In het landelijke beleid ligt sterk de nadruk op veiligheid en aanpak van jeugdcriminaliteit en in het actieprogramma *Jeugd terecht* zijn verschillende acties opgenomen die duiden op een intensivering rond het schakelmoment tussen het (eerste) politiecontact en BJZ.

In de werkgroep beleidsinformatie is inmiddels als nieuwe procedure afgesproken dat de politie 12-minners met 'strafwaardige' feiten (12-minners vallen niet onder het strafrecht) meldt bij BJZ ingeval van achterliggende problematiek en bij een tweede delict (nu worden deze jongeren nog bij de Raad gemeld). Dit is in lijn met een van de voorgestelde acties in *Jeugd terecht*. Dit kan aanzienlijke gevolgen hebben voor BJZ, omdat nu al een sterke aanwas van deze groep in de politiecijfers zichtbaar is als gevolg de toegenomen aandacht voor 12-minners die zich aan 'strafwaardige' feiten schuldig maken.

Consequenties voor BJZ en voor de provinciale verantwoordelijkheid

In dit verband zijn twee constatering van belang. Ten eerste dat niet alle hulpverlening die in deze fase geboden kan worden per definitie een taak van BJZ is. In de praktijk blijkt dit veelal ook wel door lokale voorzieningen, zoals algemeen of schoolmaatschappelijk werk of jongerenwerk, te (kunnen) worden uitgevoerd. In het bestuurlijk overleg van 3 juni 2003 zijn bovendien afspraken gemaakt over de functies waarin gemeenten zelf moeten voorzien. Hiertoe behoren onder meer opvoedingsondersteuning en lichte pedagogische begeleiding, zoals coaching en (school)maatschappelijk werk.

In het overleg in het kader van het provinciaal beleidskader jeugdzorg (PBJ) en het uitvoeringsprogramma zullen de provincie en de gemeenten daarom zo concreet mogelijke afspraken moeten maken over de inzet van algemene voorzieningen voor jeugdigen bij het vroegtijdig signaleren van problemen en het voorzien in jeugdzorg waarop geen aanspraak bestaat en de wijze waarop BJZ in het kader van de aansluitingstaken de algemene (lokale) voorzieningen hierbij kan ondersteunen. Het ligt in de rede dat gemeenten hierbij een nauwe aansluiting bij hun jeugdbeleid en – gelet op de toenemende focus op veiligheid – bij hun jeugd- en veiligheidsbeleid zullen nastreven.

Ten tweede is van belang dat op taken zoals niet-geïndiceerde ambulante jeugdzorg geen aanspraken gelden ingevolge de WJZ. Ook al geldt voor de meeste BJZ-taken, met uitzondering van de aansluitingstaken, de P x Q systematiek, toch wordt de inzet van BJZ begrensd door de uitkering die de rijksoverheid hiervoor aan de provincie beschikbaar stelt. Een zwaardere inzet op een van de taken zal dus ten koste gaan van het voor de andere taken beschikbare budget.

Aangezien de rijksoverheid veiligheid en jeugdcriminaliteit als speerpunten van beleid heeft benoemd en daarbij ook een rol voor BJZ ziet weggelegd, waaronder de nieuwe procedure ten aanzien van melding van 12-minners, zou onderzocht moeten worden of voor deze extra inzet ook de benodigde middelen uit het intensiveringsbudget voor veiligheid en preventie jeugdcriminaliteit kunnen worden vrijgemaakt. Daarbij kan het ook van belang zijn een verbinding te leggen met het voornemen van het rijk om met IPO en VNG tot nadere bestuurlijke afspraken te komen over het veiligheidsbeleid.

Vanuit het oogpunt van de provinciale verantwoordelijkheid voor de planning van de jeugdzorg, is het van belang zicht te hebben op de mate waarin cliënten via instanties als politie en leerplicht gemeld of verwezen worden en de ontwikkelingen die zich daarin voordoen. Daartoe is in de AMvB Beleidsinformatie een bepaling opgenomen met betrekking tot registratie van verwijzers.

Relevante bepalingen in WJZ en AMvB's: zie bijlage 4.

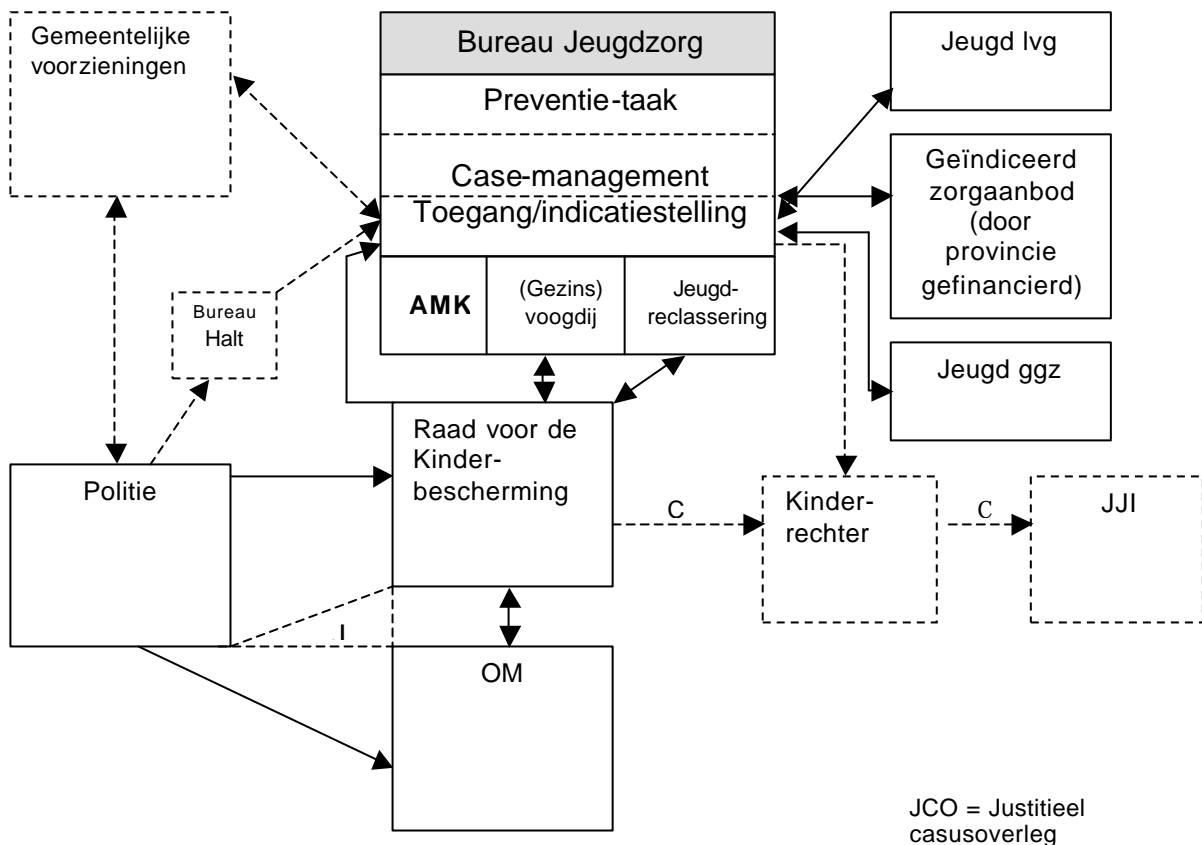
5.2 Schakelmomenten in het voorportaal van de strafrechtketen

Jongeren die in dit 'voorportaal' terecht komen zijn ouder dan twaalf jaar, zijn geen 'first offenders' meer of hebben een delict gepleegd dat te zwaar is voor een HALT-afdoening. Het belangrijkste schakelpunt in deze eerste fase na verbalisering van een jongere voor een strafbaar feit ligt tussen de Raad voor de Kinderbescherming en BJZ. De Raad krijgt melding van proces-verbaal tegen een jongere en verricht vervolgens onderzoek met het oog op de advisering ten aanzien van de afdoening aan OM/kinderrechter. Hierbij kan blijken dat delictgedrag vooral een symptoom is van achterliggende (gezins)problematiek. Dit kan leiden tot het advies om af te zien van een strafafdoening en in plaats daarvan een hulpverleningsaanbod te doen, dan wel een combinatie van strafafdoening en hulpverlening voor te stellen. De hulpverlening kan zich daarbij ook of uitsluitend op de ouders richten. De Raad kan hierbij BJZ inschakelen voor indicatiestelling of de voorbereiding van een gezagsmaatregel. De Raad kan dit laatste overigens ook zelf doen buiten BJZ om. Indien bij onderzoek al een gezagsmaatregel van toepassing blijkt, kan de Raad de (gezins)voogd inschakelen. Ook kan de Raad de Jeugdreclassering vragen om onderzoek te doen en een pre-advies uit te brengen. Volgens de regelgeving gebeurt dit met name als de jeugdige al bij de jeugdreclassering bekend is (AMvB Kwaliteit en werkwijze BJZ, artikel 28).

In geval van ernstige gedragsproblemen van een jeugdige kan BJZ een indicatiebesluit voor plaatsing in een JJI afgeven en de rechter verzoeken daartoe een machtiging tot uithuisplaatsing (MUH) te geven in het kader van een (voorlopige) ondertoezichtstelling (OTS). De Raad kan dit ook zelf doen en kan zelfs een negatief besluit van BJZ hierover 'overrulen' (WJZ, artikel 77H, lid 4, AMvB Kwaliteit en werkwijze BJZ, artikel 36). In geval van crisisplaatsing is geen indicatiebesluit op voorhand vereist. Aan een indicatiebesluit van

BJZ dat strekt tot plaatsing in een JJI, is vooralsnog geen aanspraak verbonden: tot 2006 beslist de selectiefunctionaris van Justitie over plaatsing. De laatste tijd wordt deze (civielrechtelijke) weg steeds vaker bewandeld om criminele jongens, vooral de veelplegers, in behandelinrichtingen als Den Engh geplaatst te krijgen. Een nadeel van deze optie is dat de selectiefunctionaris van Justitie altijd voorrang geeft aan strafrechtelijke plaatsingen. Het voordeel is waarschijnlijk dat langs deze weg makkelijker een MUH via de rechter te verkrijgen is voor de duur van de 'behandeling' (gemiddeld twee jaar) dan via de strafrechtelijke procedure.

Figuur 3 Schakelmomenten in het voorportaal van de strafrechtketen

In dit 'voorportaal' van de jeugdstrafrechtketen kan dus nog de keuze worden gemaakt of naar aanleiding van een strafbaar feit een strafrechtelijke afdoening of een hulpaanbod – of een combinatie daarvan – de meest aangewezen weg is. Vaak zal in deze fase sprake zijn van gecombineerde trajecten, waarbij de verantwoordelijkheid van BJZ voor casemanagement en het bewaken van samenhang in de hulpverleningsplannen met nadruk aan de orde is.

Formeel draagt de Raad de verantwoordelijkheid voor de casusregie vanaf de start tot en met de nazorg. Feitelijk lijkt het vooral om administratief 'volgen' van de casus te gaan, onder meer door middel van het ClientVolgSysteem (CVS). Als BJZ – al dan niet op afroep – deelneemt aan het JCO, zou ook de toegang tot het CVS, die nu is voorbehouden aan politie, Raad en OM, geregeld moeten worden.

Voorgenomen beleidsintensiveringen

In *Jeugd terecht* wordt met het oog op een snelle en consequente strafrechtelijke reactie een aantal maatregelen voorgesteld. Een van deze maatregelen is de landelijk invoering van het justitieel casusoverleg (JCO) vanaf 2003. In het JCO worden de jongeren die van strafbare feiten worden verdacht besproken, vindt een eerste probleemtaxatie plaats en worden afspraken met betrekking tot de aanpak gemaakt. Vaste deelnemers van het JCO zijn politie, OM en Raad. Soms schuiven ook BJZ, HALT, leerplicht/RMC of vertegenwoordigers van lokale zorgnetwerken hierbij aan, incidenteel (op verzoek) of als vaste deelnemer. Daarnaast moet een toegesneden aanbod voor ondersteuning van ouders - al dan niet met drang of dwang (OTS) - gericht op voorkoming van recidive, tot stand komen. Dit zou een taak zijn voor jeugdzorginstanties.

Consequenties voor BJZ en voor de provinciale verantwoordelijkheid

Van belang is hier de vaststelling dat de Raad in deze fase de belangrijkste toeleverancier van cliënten is, of het nu gaat om inschakeling van BJZ voor indicatiestelling (vrijwillige) jeugdzorg, voor voorbereiding of intensivering van een kindbeschermingsmaatregel dan wel het uitvoeren van jeugdreclasseringstaken.

Een risico dat zich hierbij lijkt af te tekenen houdt verband met de bezuinigingen waarmee de Raad geconfronteerd wordt. Dit kan er toe leiden dat de Raad in de toekomst vaker zal willen overgaan tot het inschakelen van de jeugdreclassering in deze fase voor vroeghulp en het opstellen van voorlichtingsrapportages. In de huidige systematiek kan het budget voor het lopende jaar met terugwerkende kracht worden bijgesteld, wanneer op de 'teldatum' blijkt dat het aantal jeugdreclasseringscliënten de planning overstijgt. In de nieuwe financieringsystematiek zal dit naar verwachting niet het geval zijn. Er zal dus in het samenwerkingsprotocol dat BJZ en de Raad met elkaar moeten gaan opstellen (AMvB Kwaliteit en werkwijze BJZ, artikel 39) een heldere taakverdeling moeten worden vastgelegd om te voorkomen dat de rekening bij de provincie wordt gelegd. Daarbij blijft de inzet van de jeugdreclassering in deze fase bij voorkeur beperkt tot jongeren met wie zij al eerder contact had

In het protocol kunnen ook nadere afspraken worden opgenomen over de wijze waarop BJZ en Raad omgaan met beoordelingsverschillen betreffende de noodzaak van gezagsmaatregelen en uithuisplaatsing, vooral wanneer dit niet tot een enkele uitzondering beperkt blijft.

Voor de vaststelling van het PBJ voert de provincie onder meer overleg met de Raad om de behoefte aan de uitvoering van de taken van BJZ te kunnen vaststellen en zicht te krijgen op de vraag naar jeugdzorg in straf- en civielrechtelijk kader. Een aandachtspunt hierbij is een goede prognose van het aantal JJI-plaatsingen waarin Justitie zal moeten voorzien,

waarbij plaatsing in een in de provincie gevestigde JJI – voor zover dat mogelijk is gelet op het behandelingsregime – de voorkeur heeft.

Ten aanzien van de financiering is van belang dat voor alle taken waarvoor BJZ in deze fase kan worden ingeschakeld de P x Q systematiek geldt. Hier kan een knelpunt ontstaan als het beschikbare budget geen gelijke tred houdt met de toestroom van cliënten. Bijvoorbeeld als de invoering van *Jeugd terecht* leidt tot een frequenter beroep op de jeugdreclassering omdat door een actiever opsporingsbeleid jeugdige delictplegers vaker opgepakt en vervolgd worden of wanneer aan de jeugdzorg gevraagd wordt de voorgestelde niet-vrijblijvende opvoedingsondersteuning uit te voeren. Ook de tendens om jeugdige veelplegers langs civielrechtelijke weg in een behandelinstituut te plaatsen, vergt een extra inzet vanuit BJZ voor de gezinsvoogdtaken. Daarvoor zullen dan uit de intensiveringsgelden voor jeugdzorg/preventie de benodigde middelen moeten worden verstrekt, als toevoeging aan de uitkering BJZ of in de vorm van subsidie ten behoeve van nieuw beleid (WJZ, artikel 38).

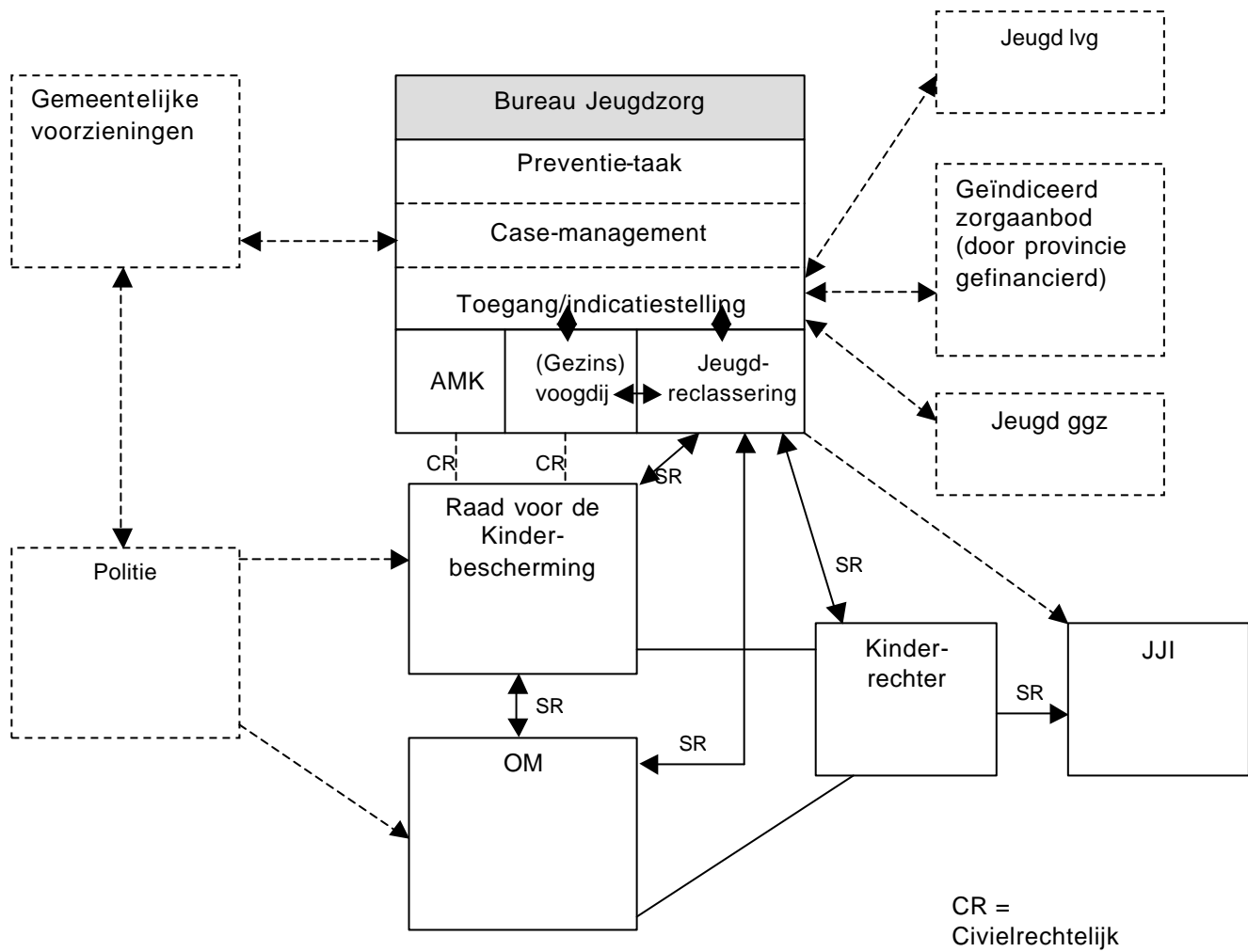
In de AMvB Beleidsinformatie zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot de specificatie in de registratie door BJZ van verwijzers en de verschillende modaliteiten binnen de jeugdreclassering. In de werkgroep Beleidsinformatie is tevens aangedrongen op registratie door de Raad van gevallen waarin de Raad buiten BJZ om of tegen het advies van BJZ in een gezagsmaatregel voorbereidt. Vooralsnog zegt de Raad daarin niet te kunnen voorzien.

Relevante bepalingen in wet- en regelgeving: zie bijlage 5.

5.3 Schakelmomenten tijdens strafafdoening

Indien besloten wordt de strafrechtelijke procedure verder in te gaan, al dan niet in combinatie met hulpverlening aan ouders en/of jeugdige, loopt de belangrijkste verbinding naar BJZ via de jeugdreclassering. Deze kan in verschillende fasen worden ingeschakeld: voor vroeghulp bij inverzekeringstelling (op verzoek van de Raad), voor toezicht en begeleiding (op verzoek van directeur JJI, Raad, OM) en voor hulp en steun maatregelen (OM, kinderrechter). Daarnaast voert de jeugdreclassering intensieve trajectbegeleiding (ITB) uit als de rechter dit als alternatief voor een vrijheidsstraf oplegt. Een praktisch probleem kan hier optreden als jongeren een vrijheidsstraf of PIJ-maatregel opgelegd krijgen en daarvoor geplaatst worden in een instelling buiten de provincie.

Figuur 4 Schakelmomenten tijdens strafafdoening

In situaties waarin naast jeugdreclasseringstaken in het kader van de strafafdoening door BJZ of anderen ook hulp wordt verleend aan de ouders en/of de jongere, moeten de plannen goed afgestemd worden. De jeugdreclasseringsfunctionaris zal dan in principe als casemanager optreden. Indien tevens een gezagsmaatregel van toepassing is, wordt in overleg tussen (gezins)voogd en jeugdreclassering bezien wie het casemanagement voert. Ook hier geldt de bepaling van afstemming van plannen (WJZ, artikel 10, lid 1g en artikel 13, lid 3).

Hoewel niet de enige samenwerkingspartner/opdrachtgever, is ook hier de Raad een belangrijk schakelpunt naar BJZ, omdat de Raad toezicht houdt op de uitvoering van de jeugdreclasseringswerkzaamheden (WJZ, artikel 79Bb) en in dat kader bevoegd is aanwijzingen te geven aan de jeugdreclassering. Ook is de Raad verantwoordelijk voor de casusregie voor jongeren in de strafrechtketen.

Voorgenomen beleidsintensiveringen

In deze fase zijn met name de voorstellen in *Jeugd terecht* met betrekking tot effectiever straffen van belang: ruimere toepassing voorlopige hechtenis, verruiming ITB, uitbreiding nachtdetentie. Dit zal leiden tot een groter en langduriger beroep op de jeugdreclassering, zeker bij ITB wat een langdurige intensieve begeleidingsvorm is met een daarbij passende lage caseload.

Consequenties voor BJZ en voor de provinciale verantwoordelijkheid

In deze fase kunnen de cliënten van de jeugdreclassering door meerdere partijen in de strafrechtketen worden 'aangeleverd'. Zij bepalen òf, op welk moment en voor welke modaliteit de jeugdreclassering wordt ingeschakeld en kunnen de jeugdreclassering daarbij ook aanwijzingen geven. Op uitvoeringsniveau moet BJZ de wijze van samenwerking van de jeugdreclassering met de politie, de rechter, het OM, de volwassenenreclassering, JJI's en de Raad gaan vastleggen in een protocol (AMvB Kwaliteit en werkwijze BJZ, artikel 26 lid 1). Daarin wordt minimaal vastgelegd:

- welke jeugdreclasseringsfunctionaris het aanspreekpunt is voor casuïstiekoverstijgende vragen;
- de wijze waarop de taken van alle bij het protocol betrokken instanties worden uitgeoefend voor zover deze samenhangen of gelijktijdig plaatsvinden;
- de wijze waarop en de termijn waarbinnen deze instanties over individuele zaken worden geïnformeerd.

Deze afspraken kunnen in het regionaal beleidsoverleg jeugd en de arrondissementale platforms jeugdcriminaliteit worden voorbereid en geoperationaliseerd.

Waar het gaat om beleidsintensiveringen is met name van belang het voornemen in het veiligheidsprogramma en *Jeugd terecht* om 500 jongeren extra in ITB te plaatsen. Gezien de beperkte case-load van acht jongeren per werker die voor ITB-CRIEM geldt, betekent dit bij een gemiddelde begeleidingsduur van drie maanden een extra personeelbeslag van minimaal 20 fte. (in de uitvoering) bij de jeugdreclassering. Hiervoor zullen dus extra middelen nodig zijn. Aangezien ITB in de plaats komt van een andere vorm van (vrijheids)straf, zou aan Justitie kunnen worden voorgesteld om de daarmee bespaarde middelen beschikbaar te stellen voor jeugdreclassering (het geld hoeft dus niet – uitsluitend – uit de extra investeringsmiddelen te komen).

Meer in het algemeen moet worden bezien hoe de financiering van ITB in de toekomst geregeld zal worden. Op dit moment worden deze trajecten additioneel (geoormerkt) gefinan-

cierd. De jeugdreclassering kan daarvoor tot een voor het werkgebied vastgestelde limiet bij Justitie een aanvraag indienen. Justitie heeft voor ITB in 2003 een bedrag van ca. vijf miljoen beschikbaar gesteld. In de praktijk blijkt dat in de afgelopen jaren de toegekende middelen voor ITB bij lange na niet worden benut. Aangezien de jeugdreclassering niet zelf beslist over de oplegging van ITB als strafrechtelijke sanctie, zouden hierover in bovengenoemd protocol met de partners in de strafrechtketen nadere afspraken kunnen worden vastgelegd.

In dit verband is ook van belang de in 4.2 genoemde ontwikkeling dat voor veelplegers steeds vaker een JJI-plaatsing wordt overwogen, terwijl ook gekozen kan worden voor ITB-harde kern. Dit laatste sluit beter aan bij het 'zo-zo-zo'-beleid en ondervangt het probleem dat jeugdreclassering en JJI niet in hetzelfde werkgebied opereren. Bovendien voorkomt het allerlei problemen in de resocialisatiefase na JJI-plaatsing omdat met ITB in de directe leef-situatie van de jongere de nodige veranderingen tot stand kunnen worden gebracht.

Het voordeel van continuering van de additionele financiering is dat voor alle partijen duidelijk is hoeveel van deze trajecten maximaal kunnen worden aangeboden. Een andere mogelijkheid is dat de ITB gelden toegevoegd worden aan de doeluitkering en dan niet meer geoormerkt zijn. Dit heeft als voordeel dat een meer flexibele inzet mogelijk is, maar om financiële risico's voor BJZ te ondervangen zou daarbij toch een bovengrens voor het aantal uit te voeren ITB-trajecten moeten worden afgesproken, juist omdat het om relatief dure trajecten gaat.

In de AMvB Beleidsinformatie zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot de specificatie in de registratie door BJZ van de verschillende modaliteiten binnen de jeugdreclassering, waaronder ITB, de duur daarvan en het aantal jeugdigen waarvoor BJZ de te onderscheiden taken uitvoert. Voorts wordt vastgelegd de tijd vanaf de in kennisstelling tot het eerste contact met de jongere respectievelijk het vaststellen van het plan.

Relevante bepalingen in wet- en regelgeving: zie bijlage 5.

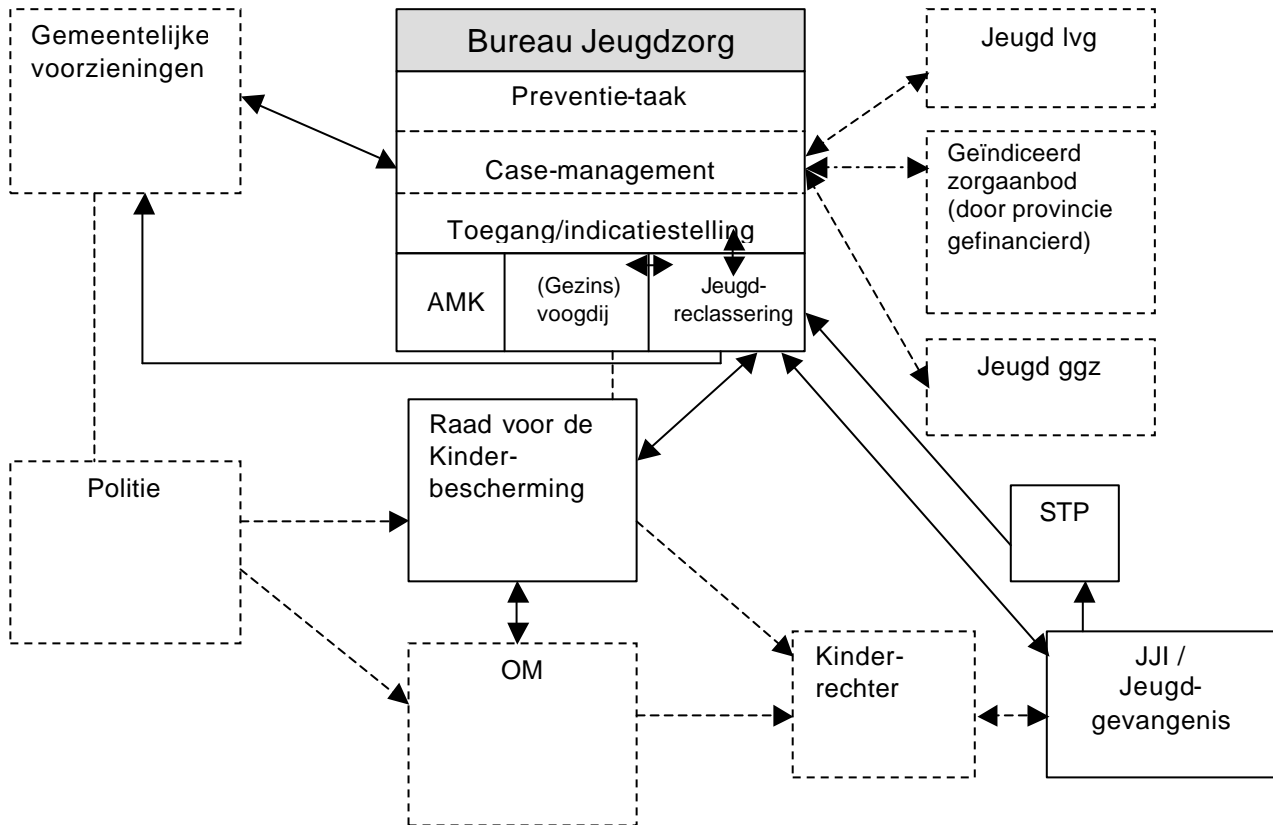
5.4 Schakelmomenten bij nazorg na strafafdoening

Op dit moment is in vier situaties sprake van nazorg door de jeugdreclassering (WJZ, artikel 10, lid 1c) thans nog op vrijwillige basis: na een (zwaardere) taakstraf (op verzoek van de Raad), (tijdens en) na kortdurende detentie, na detentie en na een PIJ-maatregel (de laatste 3 op verzoek van de Raad of directeur JJI). BJZ neemt bij de uitvoering van deze taken de aanwijzingen van de Raad in acht (WJZ, artikel 10, lid 2).

In de laatste fase van een vrijheidsstraf kan de jeugdreclassering ook begeleiding geven aan en toezicht houden op jongeren die deelnemen aan een scholings- en trainingsprogramma (STP) of aan wie proefverlof is verleend (WJZ, artikel 10, lid 1d). Bij deze taken moeten de aanwijzingen van Justitie, de selectiefunctaris of de directeur JJI in acht worden genomen.

Zoals eerder aangegeven, kan het een probleem bij begeleiding tijdens detentie/laatste fase PIJ/STP zijn dat de jongere geplaatst is buiten de provincie waar hij woonachtig is en waar dus de jeugdreclassering wordt uitgevoerd.

Figuur 5 Schakelmomenten bij nazorg na strafafdoening

Wanneer parallel aan het nazorgtraject aan de ouders en/of de jongere hulpverlening wordt geboden, is afstemming van de plannen geboden. In principe is de jeugdreclasseringsfunctionaris casemanager.

Voorgenomen beleidsintensiveringen

Ook in deze fase kunnen de voorstellen in het actieprogramma *Jeugd terecht* tot een forse taakverzwaring van de jeugdreclassering leiden. Hoe dan ook zal meer en strenger straffen vaker tot inschakeling van de jeugdreclassering leiden, ook in de nazorgfase, maar hier zijn in het bijzonder van belang de voornemens tot uitbreiding van de STP's en de invoering van verplichte nazorg. Nazorg is nu alleen aan de orde na vrijheidsstraffen maar wordt lang niet altijd aangeboden terwijl het in het vervolg stelselmatig zou moeten gebeuren. Het voornemen bestaat om ook nazorg na zware taakstraffen en in aansluiting op ITB te regelen. Nazorg vindt nu nog op vrijwillige basis plaats: de cliënt moet er mee instemmen. Volgens de voorstellen in *Jeugd terecht* zou de nazorg verplicht gesteld moeten worden. Daarvoor moet nog wel onderzoek plaatsvinden naar de wettelijke mogelijkheden van zo'n verplichting.

Consequenties voor BJZ en voor de provinciale verantwoordelijkheid

Jongeren komen via de partners in de strafrechtketen onder de hoede van de jeugdreclassering. In het eerder genoemde protocol worden daarover samenwerkingsafspraken vastgelegd.

Het Actieprogramma *Jeugd terecht* geeft geen streefgetal aan voor het aantal jongeren in nazorg, het Veiligheidsprogramma noemt een aantal van 3000 in 2006. Ter vergelijking, in het jaar 2000 toen nazorg net was ingevoerd, gaf de jeugdreclassering aan 233 jongeren nazorg. Het zal duidelijk zijn dat stelselmatige toepassing van nazorg bij een bredere variëteit aan sancties een aanzienlijke extra inzet van de jeugdreclassering zal gaan vergen, zeker wanneer ook de verplichting van toepassing wordt. Dit kan derhalve uitsluitend bij toekenning van voldoende extra middelen worden uitgevoerd.

Begeleiding bij STP's is ook een recent ingevoerde nieuwe modaliteit van jeugdreclassering die op dit moment slechts op kleine schaal projectmatig wordt toegepast. Voor 2003 is hiermee een (additioneel) budget van circa 250.000 euro gemoeid. Hierin zal naar verwachting niet op heel korte termijn een sterke groei optreden, omdat de programma's zelf nog in een ontwikkelingsfase verkeren. Op langere termijn kan dit echter ook tot extra toestroom naar de jeugdreclassering leiden, waarvoor aanvullend budget nodig is.

In de AMvB Beleidsinformatie is vastgelegd dat het aantal jongeren dat begeleid wordt uitgesplitst naar de verschillende modaliteiten, waaronder nazorg en toezicht en begeleiding bij STP wordt bijgehouden.

Relevante bepalingen in wet- en regelgeving: zie bijlage 5.

- Bijlage 1** De taken van de jeugdreclassering
Bijlage 2 De taken van de Raad voor de Kinderbescherming in strafrechtzaken
Bijlage 3 De taken en visie van het Openbaar Ministerie
Bijlage 4 Relevante bepalingen in wet- en regelgeving m.b.t. schakelmomenten in het preventieve domein
Bijlage 5 Relevante bepalingen in wet- en regelgeving m.b.t. schakelmomenten in het strafrechtelijk traject
Bijlage 6 Lijst met afkortingen

De bepalingen in de bijlagen 4 en 5 zijn ontleend aan het gewijzigde voorstel van de WJZ van 24 juni 2003, de Ontwerp Besluiten Indicatie jeugdzorg, Jeugdzorgaanspraken en Kwaliteit en werkwijze BJZ van 6 juni 2003 en het Concept Besluit beleidsinformatie jeugdzorg van 27 mei 2003. Met de name de vetgedrukte tekstdelen zijn van belang.

Bijlage 1 De taken van de jeugdreclassering

De jeugdreclassering is gericht op jongeren in de leeftijd van twaalf tot achttien jaar en heeft tot doel het voorkomen dan wel doen afnemen van een criminele carrière.

De jeugdreclassering in 'brede zin' omvat het geheel aan activiteiten dat start vanaf het moment dat de politie naar aanleiding van een opgemaakt proces-verbaal een minderjarige meldt bij de Raad voor de Kinderbescherming en eindigt met de nazorg na tenuitvoerlegging van straf of maatregel. (Vedivo, functieprofiel jeugdreclassering, 2001).

Dit is onder te verdelen in drie soorten activiteiten:

- voorlichting en advies over de cliënten en over de gewenste afdoening aan jeugdofficier en kinderrechter;
- uitvoering van begeleiding en toezicht op cliënten in opdracht van de Raad, de jeugdofficier of de kinderrechter;
- de coördinatie van taakstraffen.

Bij de jeugdreclassering zijn de Raad voor de Kinderbescherming en (nu nog) de (gezins)voogdij-instellingen betrokken. De Raad voert de casusregie, houdt toezicht op de uitvoering van de jeugdreclassering en coördineert en begeleidt taakstraffen.

Het tweede type activiteiten wordt aangeduid als jeugdreclassering in smalle zin en wordt in principe uitgevoerd door de (gezins)voogdij-instellingen, die nu onderdeel (gaan) vormen van BJZ.

Er is inmiddels een herkenbare jeugdreclassering voor minderjarigen in alle arrondissementen gerealiseerd. Om te zorgen voor een goede afstemming hebben de Raad voor de Kinderbescherming, de landelijke organisatie voor voogdij-instellingen (Vedivo) en de Stichting Reclassering Nederland een afstemmingsprotocol opgesteld, waarvan de werking nu wordt geëvalueerd.

Modaliteiten jeugdreclassering

Jeugdreclassering vindt plaats in een strafrechtelijk kader en kan in verschillende fasen worden toegepast. Er bestaan vele modaliteiten die ofwel in de categorie 'Hulp en Steun' ofwel in de categorie 'Toezicht en begeleiding' vallen.

De begeleiding in het kader van Hulp en Steun vindt plaats in een verplichtend, strafrechtelijk kader. Jongeren die zich niet houden aan de aanwijzingen van de jeugdreclassering ondervinden daarvan consequenties, zoals opheffing schorsing of tenuitvoerlegging van het voorwaardelijk deel van een vrijheidsstraf.

De activiteiten in het kader van Toezicht en Begeleiding zijn gebaseerd op vrijwilligheid, deze worden alleen toegepast met instemming van de cliënt. De jeugdreclassering moet over het verloop van de begeleiding wel rapporteren aan de justitiële autoriteiten en deze rapportage kan van invloed zijn op de behandeling van de zaak door officier of kinderrechter.

Binnen de jeugdreclassering zijn de volgende modaliteiten te onderscheiden.

Hulp en steun

1. Hulp en steun als *voorwaarde bij de schorsing* van de voorlopige hechtenis. De beslissing wordt genomen door de rechter-commissaris of de Raad kamer en geldt voor *maximaal 6 maanden*.

2. Hulp en steun in het kader van een *voorwaardelijk sepot of in het kader van voorwaarden bij een transactie*. De voorwaarden worden gesteld door de officier van justitie en gelden voor *maximaal de duur van de proeftijd*.
3. Hulp en steun met nader rapport in het kader van het *'voorwaardelijk' aanhouden van de strafzitting*. De voorwaarde wordt gesteld door de rechter en duurt *tot aan de strafzitting*, maar *maximaal 6 maanden*.
4. Hulp en steun *bij vonnis*. De rechter stelt hulp en steun als bijzondere voorwaarde bij een veroordeling. De voorwaarde geldt voor ten hoogste de *termijn van de proeftijd*, met een *maximum van twee jaar*.

Toezicht en begeleiding

5. Een verzoek van de directeur van een JJI tot toezicht en begeleiding in het kader van een *voorwaardelijke invrijheidstelling* voor de *termijn van de voorwaarden*. De termijn vangt aan maximaal twee maanden voor de aanvang van de voorwaardelijke invrijheidstelling.
6. Een verzoek van de Raad of de officier van justitie tot toezicht of begeleiding *tot de strafzitting*. De begeleiding eindigt op het moment van de eventuele strafzitting en duurt *maximaal zes maanden*.
7. Een verzoek van de Raad tot toezicht of begeleiding *tijdens en na een taakstraf*. De begeleiding duurt *maximaal 6 maanden*, die ingaan na voltooiing van de taakstraf.
8. Een verzoek van de directeur van een JJI of de Raad tot begeleiding *na detentie*. De begeleiding vangt aan maximaal 3-6 maanden na ontslag, mits de jeugdige bij vertrek uit de inrichting nog geen achttien jaar is.
9. Een verzoek van de directeur van een JJI of de Raad tot begeleiding *gedurende en na kortdurende detentie* (totale strafduur minder dan 6 maanden) mits de jeugdige nog geen achttien jaar is bij het ontslag uit de inrichting.
10. Een verzoek van de directeur van een JJI of de Raad tot begeleiding *na een PIJ-maatregel* mits de jeugdige nog geen achttien jaar is bij het ontslag uit de inrichting.

De hierboven genoemde termijnen kunnen bij "schorsing voorlopige hechtenis", "begeleiding na een vrijheidsstraf", "begeleiding tot aan de strafzitting" en "begeleiding in het kader van aanhouding zitting" in bijzondere gevallen, mits voldoende gemotiveerd, worden verlengd.

De modaliteiten 8 t/m 10, alle vormen van nazorg op vrijwillige basis, bestaan pas sinds medio 2000.

Voor de hierboven genoemde activiteiten bedraagt de caseload 22 jongeren per jeugdreclasseringswerker. Verzoeken tot begeleiding door de jeugdreclassering worden in principe altijd gehonoreerd. Het budget voor de jeugdreclassering wordt vastgesteld op basis van telling van het aantal jongeren onder begeleiding op 1 oktober in het voorafgaande jaar (kan ook tot bijstelling budget met terugwerkende kracht leiden).

Nieuwe modaliteiten:

Nieuwe modaliteiten jeugdreclassering zijn:

Intensieve trajectbegeleiding: *ITB-harde kern (6-12 maanden)* en *ITB CRIEM (3 maanden)*, hiervoor bedraagt de caseload zes respectievelijk acht jongeren per werker. In tegenstelling tot de eerder genoemde activiteiten is de capaciteit voor ITB begrensd (in relatie tot het daarvoor beschikbare GSB of CRIEM budget). De rechter kan ITB opleggen voor de harde kern in plaats van een vrijheidsstraf. Houdt de jongere zich niet aan de afspraken of onttrekt hij zich aan de begeleiding dan volgt alsnog de vrijheidsstraf. Het vindt dus plaats in een verplichtend, strafrechtelijk kader.

ITB-CRIEM is bedoeld voor licht criminele etnische jongeren. De ouders worden nadrukkelijk betrokken bij deze aanpak.

Begeleiding van en toezicht op jeugdigen die deelnemen aan een scholings- en trainingsprogramma, in de slotfase van een vrijheidsstraf ter voorbereiding op terugkeer naar eigen woonsituatie/gezin.

In de *experimenten met nachtdetentie en elektronisch toezicht*, voert de jeugdreclassering de taken toezicht en begeleiding (vooralsnog gaat het hier om kleine aantallen).

Beleid voor grote steden

Eind 1999 heeft het Rijk met alle grote steden stadsconvenanten afgesloten, op basis van de meerjarige ontwikkelingsprogramma's die de steden hebben gemaakt. Justitie geeft niet zelf rechtstreeks budgetten aan de steden, maar geeft per stad financiële middelen aan de jeugdreclassering en aan de Raad voor de Kinderbescherming voor de ontwikkeling van strafunits. Daarnaast worden er middelen beschikbaar gesteld voor projecten met individuele trajectbegeleiding en voor de projecten Justitie in de buurt.

Verder wil Justitie op lokaal en regionaal (arrondissements) niveau goede werkafspraken maken tussen de steden en de justitiële diensten. Per arrondissement zal de hoofdofficier van justitie daarin een coördinerende en sturende rol gaan vervullen.

Tabel: Strafrechtelijk kader van de jeugdreclasseringsbegeleidingen, in 1998-2000; in absolute aantallen (aangezien jongeren meer dan eens begeleid kunnen worden, ligt het totaal aantal begeleidingen hoger dan het aantal cliënten) ³

Strafrechtelijk kader	1998	1999	2000
Schorsing voorlopige hechtenis	840	1.022	1.130
Voorwaardelijk sepot, voorwaarden bij transactie, voorwaardelijke veroordeling, voorwaardelijke invrijheidsstelling	1.629	2.008	2.447
Aanhouding zitting	117	105	53
Begeleiding tot aan zitting	2.392	2.653	2.575
Na een taakstraf	86	103	111
Na een vrijheidsstraf *)	-	-	122
Totaal aantal begeleidingen	5064	5891	6439

*) begeleiding na detentie, gedurende en na kortdurende detentie en begeleiding na PIJ-maatregel, op verzoek van directeur PIJ of Raad, zijn pas medio 2000 ingevoerd: dit zijn natuurlijk bij uitstek nazorgtrajecten.

Geraadpleegde stukken

Jeugdreclassering in de praktijk, M. Kruissink en C. Verwers, WODC publicatie Onderzoek en beleid 202, 2002.

Perspectief in jeugdreclassering. Missie en methodische uitgangspunten, Stichting Vedio, Utrecht 2002

³ Bron: *Jeugdreclassering in de praktijk*, M. Kruissink en C. Verwers, WODC publicatie Onderzoek en beleid 202, 2002.

Bijlage 2 De taken van de Raad voor de Kinderbescherming in strafrechtzaken

De politie meldt bij de Raad wanneer proces-verbaal wordt opgemaakt naar aanleiding van een strafbaar feit gepleegd door een jongere in de leeftijd van twaalf tot achttien jaar of, met name bij ernstiger delicten, wanneer een jongere in verzekering is gesteld. Hoewel 12-minners voor de wet niet strafbaar zijn, besteedt de Raad ook aandacht aan jongeren uit deze leeftijdsgroep wanneer zij door de politie bij de Raad worden aangemeld. Thans is het voorstel dat de politie 12-minners bij BJZ gaat melden (AMvB Kwaliteit en werkwijze BJZ).

In principe worden de meldingen nu eerst in het justitieel casuoverleg (JCO) besproken, voordat de Raad een basisonderzoek uitvoert. Ter voorbereiding op de bespreking in het JCO zoekt de Raad wel uit welke informatie over de voorgeschiedenis beschikbaar is. Uitzondering op deze procedure vormen jongeren die in verzekering gesteld zijn: de Raad moet hen binnen drie dagen en vijftien uur (de maximum termijn dat jongeren zonder rechterlijke toetsing kunnen worden vastgehouden) op het politiebureau bezoeken, zodat het OM tijdig over een rapport kan beschikken.

De Raad voert een basisonderzoek uit om informatie te verkrijgen over de jongere en zijn leefomstandigheden en op basis daarvan advies uit te brengen over strafrechtelijke afdoening. Tevens krijgt de Raad daarmee zicht op hoe het met de jongere gaat en kan op basis daarvan besluiten vervolgstappen te nemen, zoals vervolgonderzoek of forensisch onderzoek in de strafzaak en eventueel een kindbeschermingsmaatregel of begeleiding door de jeugdreclassering.

De Raad kan aan de jeugdreclassering vragen om het onderzoek uit te voeren en naar aanleiding hiervan een pre-advies aan de raad op te stellen. Dit zou nu met name gebeuren als de JR al eerder contact met de desbetreffende jongere heeft gehad. De *Nota eerste fase casusregie* spreekt in dit verband echter van “vestigingen waarbinnen het uitbesteden van de informatieverzameling aan de jeugdreclassering al praktijk is”, hetgeen suggereert dat dit ook op ruimer schaal toepassing kan gaan vinden.

In 2000 is gestart met de invoering van het Basis RaadsOnderzoek in strafzaken: BARO. Hiermee worden op alle leefgebieden problemen in kaart gebracht en wordt op psychopathologie gescreend. De helft van de raadsvestigingen werkt hier nu mee. In 2002 is het BARO herzien en ingekort, zodat het nu ook in de cel kan worden afgenomen. Gelet op het beschikbare budget kan nu in ca. 30% van de gevallen het BARO worden ingezet, in de overige gevallen wordt volgens het ‘ouderwetse’ basisonderzoek gewerkt. Over de toedeling worden in het JCO afspraken gemaakt.

Na het basis- of vervolgonderzoek brengt de Raad advies uit aan OM of kinderrechter. Ieder onderzoek wordt afgesloten met een rapport waarin het verloop van het onderzoek en de uitkomsten ervan worden beschreven. Tevens wordt daarin de mening van het gezin weergegeven. Ouders krijgen een kopie van het rapport, kinderen ouder dan twaalf eveneens.

Op verzoek van OM of kinderrechter laat de Raad een opgelegde taakstraf uitvoeren: de raad zorgt ervoor dat een geschikte werk- en/of leerstraf wordt gevonden en dat de jongere deze ook daadwerkelijk uitvoert. Een van de vormen van een leerstraf is de sociale vaardigheidstraining die door BJZ kan worden uitgevoerd, maar er zijn vele andere aanbieders. De Raad krijgt via het ministerie van Justitie een budget voor taakstraffen, maar dit houdt (volgens de Raad) geen gelijke tred met de groei van het aantal opgelegde taakstraffen.

Voorts heeft de Raad de **casusregie** voor jongeren in de strafrechtketen en zorgt daarmee voor afstemming tussen de jeugdreclassering en de overige ketenpartners met het oog op

een snelle en consistente aanpak. Feitelijk gaat het om het – voornamelijk administratief – toezicht houden op het verloop van een individuele casus door de hele jeugdstrafrechtketen vanaf de melding bij de Raad tot en met de nazorg. Onderdelen van de casusregie zijn:

- informeren: justitiële voorgeschiedenis, waar bevindt de jongere zich in de jeugdstrafrechtketen, informatie aan ketenpartners;
- bewaken: worden de termijnen aangehouden, de afspraken nageleefd;
- afstemmen.

De casusregie wordt pas sinds ca. anderhalf jaar structureel aangepakt. De invoering vindt gefaseerd plaats in verband met de financiële ruimte. Met name voor het afstemmingsdeel is volgens de Raad aanvullend budget nodig. Hiervoor is al een claim bij het ministerie van Justitie ingediend.

De casusregie wordt ondersteund door het cliëntvolgsysteem Jeugdcriminaliteit (CVS-JC), waarin politie, OM en Raad gegevens inbrengen en kunnen raadplegen.

Geraadpleegde stukken

Kinderen beschermen, dat doen we samen! Meerjarenbeleidsplan 2001 – 2004, Raad voor de Kinderbescherming (augustus 2001)

Nota *Eerste fase casusregie*, vastgesteld in het LMT van de Raad voor de Kinderbescherming van 8 april 2003

Bijlage 3 De taken en visie van het Openbaar Ministerie

Uit *Perspectief op 2006*, een visiedocument van het OM:

Het OM is bij wet verantwoordelijk voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, inclusief de daarbij behorende opsporing van strafbare feiten.

Samenwerking tussen diverse instanties ligt vooral op arrondissementaal/lokaal niveau.

Traditioneel kennen die instanties een eigenstandige verticale sturing en financiering (vanuit departementen en 'hoofdkantoren'). Dat levert belemmeringen op voor de gewenste samenwerking. In het Veiligheidsprogramma is daarom voorzien in een herziening van de besturing van 'het strafrechtelijk systeem'.

Extra aandacht voor jeugd is geboden. Wanneer risicojongeren onder het strafrecht vallen (dus > 12 jr. zijn) zal het OM actief zijn in het bezien of bijzondere maatregelen nodig zijn ter voorkoming van een evident gevaar van herhaling – de risicojeugd heeft daarmee de komende jaren prioriteit.

Een opvoedkundige benadering als dat kan. Bij een deel van de risicogroep met recidive-dreiging is een pedagogische aanpak mogelijk, vooral wanneer nog geen ingesloten criminaliteitspatroon bestaat. Deze aanpak kenmerkt zich door een combinatie van toezicht en begeleiding, waarbij zeer direct en concreet verandering van gedrag en opvatting aan de orde is. Indien voldoende toegespitst en intensief, blijkt deze toepassing effectief te kunnen zijn. Het OM zal bevorderen dat deze kansen worden benut, uiteraard met de kanttekening dat elders geregeld zal moeten worden dat het aanbod aan geëigende programma's aan de maat is.

De tendens tot deconcentratie van het werk van het OM in nevenvestigingen ('front offices') en buurtkantoren (Jib's) wordt voortgezet. Voor de ondersteuning van de bestuurlijke samenwerking tussen justitiële organisaties op arrondissementaal niveau zijn tot en met 2003 middelen beschikbaar. Verondersteld wordt dat deze na 2003 structureel ter beschikking komen.

Justitie in de buurt (Jib)

Sinds 1997 zijn in verschillende, voornamelijk GSB-gemeenten Jib-kantoren geopend met als doel een effectieve bijdrage te leveren aan de veiligheid(sgevoelens) in buurten met ernstige veiligheidsproblemen. Zichtbaar en sneller dan voorheen samen met andere organisaties werken aan de aanpak van die problemen in de wijk is de inzet. Daartoe wordt een plan van aanpak opgesteld waarin de veiligheidsproblematiek is geanalyseerd en meetbare doelen zijn geformuleerd en samenwerkingsrelaties zijn geregeld. Inmiddels zijn al ca. 30 Jib-kantoren geopend.

In een Jib-kantoor werken medewerkers van het OM samen met andere (justitie)organisaties aan het aanpakken van onder meer de jeugdcriminaliteit, zij coördineren de werkzaamheden. Om lange procedures te voorkomen worden strafzaken, indien mogelijk, buiten de rechter om afgehandeld. Kernelement in de probleemgerichte werkwijze is dat zij plaatsvindt tegen de achtergrond van mogelijke inzet van dwang, waardoor vrijblijvendheid van hulpverlening kan worden teruggedrongen. Openingstijden, taken en werkwijze en de keuze van samenwerkingspartners (politie, gemeente, welzijns- en andere relevante organisaties) kan van plaats tot plaats variëren. Als voorbeeld: in Rotterdam-Zuid heeft Jib een netwerk opgebouwd met de deelgemeenten, de GG&GD, de regiopolitie in de desbetreffende districten, de reclassering, de Raad voor de Kinderbescherming en HALT.

Als randvoorwaarden zijn gesteld: Jib moet gericht zijn op een probleemgerichte aanpak en er moet sprake zijn van een integrale justitievoorziening.

Het Jib-beleid is gebaseerd op structurele financiering waarbij de middelen op projectbasis worden toegekend. Voor elk project wordt na vier jaar beoordeeld of en hoe het zal worden

gecontinueerd. De in de Jib participerende justitieorganisaties kunnen een beroep doen op financiële ondersteuning voor aantoonbare, extra activiteiten ten behoeve van Jib. Uit een evaluatie door het WODC (1999) blijkt dat een van de meest concrete resultaten van de Jib's de relatief snelle doorlooptijden zijn.

Voor de Jib's is een project gestart om te komen tot een eenduidig geautomatiseerd registratiesysteem: JIBIS.

Bijlage 4 Relevante bepalingen in wet- en regelgeving m.b.t. schakelmomenten in het preventieve domein

De in deze en de volgende bijlage opgenomen bepalingen zijn ontleend aan het wetsvoorstel van 24 juni 2003 en de ontwerp besluiten van 6 juni 2003 (AMvB's Indicatie jeugdzorg, Jeugdzorgaanspraken en Kwaliteit en werkwijze Bureau Jeugdzorg) en het Concept Besluit beleidsinformatie jeugdzorg bijgewerkt t/m 27 mei 2003. Voor de positie van BJZ ten opzichte van de jeugdstrafrechtketen zijn met name de vetgedrukte tekst delen van belang.

Wet op de jeugdzorg	<p>Artikel 5</p> <ol style="list-style-type: none">1. De stichting heeft tot taak te bezien of een cliënt zorg nodig heeft in verband met opgroei-, opvoedings- of psychiatrische problemen, dan wel in verband met problemen van een cliënt, niet zijnde een jeugdige, die het onbedreigd opgroeien van een jeugdige belemmeren.2. Tot de taak, bedoeld in het eerste lid, behoort het vaststellen of een cliënt is aangewezen op:<ol style="list-style-type: none">a. jeugdzorg waarop ingevolge deze wet aanspraak bestaat,b. zorg, bestaande uit bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen vormen van geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen waarop ingevolge de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten aanspraak bestaat,c. zorg, bestaande uit bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen vormen van zorg voor verstandelijk gehandicapte jeugdigen waarop ingevolge de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten aanspraak bestaat, end. jeugdzorg waarop ingevolge artikel 11a van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen aanspraak bestaat.3. De stichting oefent de taak, bedoeld in het eerste lid, uit op verzoek van een cliënt of uit eigen beweging.4. Uitgangspunt bij het uitoefenen van de taak, bedoeld in het eerste lid, is dat zorg het belang van een onbedreigde ontwikkeling van een jeugdige dient en aansluit bij de behoefte van de cliënt. Deze zorg is in verband hiermee niet ingrijpender dan noodzakelijk en wordt geboden zo dicht mogelijk bij de plaats waar de cliënt duurzaam verblijft en gedurende een zo kort mogelijke periode. <p>Artikel 6</p> <ol style="list-style-type: none">2. Indien de stichting een besluit neemt, waarbij wordt vastgesteld dat een cliënt is aangewezen op zorg als bedoeld in artikel 5, tweede lid, geeft zij daarbij aan of coördinatie van de zorg noodzakelijk is en zo ja, wie deze coördinatie het beste kan uitvoeren.
----------------------------	---

Artikel 8

1. Indien de stichting van oordeel is dat zorg, niet zijnde zorg als bedoeld in artikel 5, tweede lid, noodzakelijk is om een voor een jeugdige bedreigende situatie te voorkomen, legt de stichting ten behoeve van de cliënt schriftelijk vast welke zorg zij noodzakelijk acht. Zij geeft daarbij in ieder geval:
 - a. een beschrijving van de problemen of dreigende problemen van de cliënt en de mogelijke oorzaken daarvan;
 - b. de mate waarin deze een bedreigende situatie voor de jeugdige kunnen veroorzaken;
 - c. een beschrijving van de in verband daarmee benodigde zorg;
 - d. een advies wie de benodigde zorg kan verlenen.
2. Bij de vastlegging geeft de stichting aan of **coördinatie van de zorg** noodzakelijk is en zo ja, wie deze coördinatie het beste kan uitvoeren.

Artikel 10

1. De stichting heeft bovendien tot taak:
 - a. het, met uitsluiting van andere rechtspersonen en onverminderd artikel 302, tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, uitoefenen van de voogdij en de voorlopige voogdij op grond van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek of de voorlopige voogdij op grond van andere wetten;
 - b. het, met uitsluiting van anderen, uitoefenen van de taak, genoemd in artikel 257 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek;
 - c. het geven van de in artikel 77f, eerste lid, onder a, van het Wetboek van Strafrecht bedoelde aanwijzingen, dan wel het uitvoeren van de taken, bedoeld in artikel 77j, vierde en vijfde lid, 77o, eerste lid, 77s, achtste lid, 77aa, tweede en derde lid, van het Wetboek van Strafrecht of in artikel 493, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering, en de daarop aansluitende nazorg, alsmede het geven van begeleiding als bedoeld in artikel 77hh, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht;**
 - d. het, met uitsluiting van anderen, begeleiden van en toezicht houden op jeugdigen die deel nemen aan een scholings - en trainingsprogramma als bedoeld in artikel 3 van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, of aan wie proefverlof als bedoeld in artikel 31 van die wet is verleend, alsmede de overige taken die bij of krachtens die wet aan de stichting zijn opgedragen.**
 - e. het fungeren als advies- en meldpunt kindermishandeling;
 - f. het actief bijstaan van een cliënt en het zo nodig motiveren van een cliënt tot het tot gelding brengen van zijn aanspraak op zorg als bedoeld in artikel 5, tweede lid;**
 - g. het, met uitsluiting van anderen, bevorderen dat degenen bij wie een aanspraak op zorg als bedoeld in artikel 5, tweede lid, tot gelding wordt gebracht, een **samenhangend hulpverleningsplan** tot stand brengen dat is afgeleid van het besluit, bedoeld in artikel 6, eerste lid;
 - h. het volgen van de verleende zorg** als bedoeld in artikel 5,

	<p>tweede lid, en het bijstaan van de cliënt bij vragen omtrent de inhoud van deze zorg, alsmede de evaluatie van deze zorg;</p> <p>i. het adviseren van de cliënt omtrent zorg die na beëindiging van de zorg, bedoeld in artikel 5, tweede lid, nodig is en het bijstaan van de cliënt bij het verkrijgen van deze zorg;</p> <p>j. het in gevallen als bedoeld in artikel 8, eerste lid, bijstaan van een cliënt bij het verkrijgen van zorg, zo nodig motiveren van een cliënt tot het gebruik maken van zorg, en volgen van deze zorg.</p> <p>2. De stichting neemt bij de uitoefening van de in het eerste lid, onder c, bedoelde taken de aanwijzingen van de raad voor de kindbescherming in acht. Bij de uitoefening van de in het eerste lid, onder d, bedoelde taken neemt de stichting de aanwijzingen van Onze Minister van Justitie, van de selectiefunctionaris, bedoeld in artikel 1, onder aa, van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, dan wel van de directeur, bedoeld in artikel 1, onder h, van die wet, in acht.</p> <p>3. De stichting heeft binnen de door de provincie bij de subsidiëring gestelde grenzen voorts tot taak:</p> <p>a. het advies geven aan en, het bijdragen aan de deskundigheidsbevordering van en het onderhouden van contacten met algemene voorzieningen voor jeugdigen, waaronder in elk geval het onderwijs, ter versterking van deze algemene voorzieningen en ter bevordering van vroegtijdige signalering van problemen bij jeugdigen die tot zorg als bedoeld in artikel 5, tweede lid, zouden kunnen leiden;</p> <p>b. het verlenen van ambulante jeugdzorg anders dan jeugdzorg als bedoeld in artikel 5, tweede lid, nadat de stichting heeft vastgesteld dat de cliënt niet is aangewezen op zorg als bedoeld in artikel 5, tweede lid;</p> <p>c. het door vrijwilligers per telefoon laten adviseren van jeugdigen over door hen telefonisch voorgelegde vragen of problemen.</p> <p>Artikel 13</p> <p>3. Tot een verantwoorde uitvoering van de taken, genoemd in artikel 10, eerste lid, onder a, b, c en d, behoort in ieder geval dat de taken worden uitgevoerd op basis van een plan dat is afgestemd op de behoeften van de cliënt. Het plan wordt niet vastgesteld dan na overleg met de cliënt.</p> <p>7. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld omtrent de deskundigheden waarover de stichting moet beschikken en kunnen regels worden gesteld over de deskundigheid waarover bij de stichting werkzame personen moeten beschikken om een verantwoorde uitvoering van de taken te kunnen realiseren. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden tevens regels gesteld omtrent de samenwerking van de stichting met de raad voor de kindbescherming en de werkwijze van de stichting bij de uitoefening van de in de artikelen 5, eerste lid, en 10, eerste lid, genoemde taken.</p>
--	---

8. De stichting wijst ten aanzien van een cliënt een **contactpersoon** aan. De contactpersoon is aanspreekpunt voor de cliënt gedurende de gehele periode waarin stichting een van haar wettelijke taken ten aanzien van de cliënt uitoefent. De contactpersoon bevordert de continuïteit in de taakuitvoering van het Bureau Jeugdzorg ten aanzien van de cliënt. en is de persoon die de cliënt in voorkomende gevallen jeugdzorg als bedoeld in artikel 6, derde lid, onder b, verleent. Zo mogelijk wijst de stichting bij de taakuitvoering ten aanzien van de cliënt in volgende gevallen dezelfde contactpersoon aan.

Artikel 30

1. Gedeputeerde staten bieden provinciale staten vóór 1 oktober van het jaar voorafgaande aan het eerste jaar waarop het betrekking heeft, een ontwerp aan van het provinciale beleidskader jeugdzorg. Het ontwerp wordt gelijktijdig met de aanbieding aan Onze Ministers gezonden.
2. Alvorens het ontwerp van het provinciale beleidskader vast te stellen, plegen gedeputeerde staten overleg met:
 - a. de stichting, de in de provincie werkzame zorgaanbieders en de **raad voor de kindbescherming**, teneinde de behoefte aan de uitvoering van de taken van de stichting te kunnen vaststellen alsmede afstemming van de door de provincie te subsidiëren jeugdzorg op de vraag te realiseren en gegevens te verkrijgen die nodig zijn voor de onder b tot en met d, genoemde afspraken;
 - b. de colleges van burgemeester en wethouders, teneinde afspraken te maken over de inzet van de stichting met betrekking tot de taken, genoemd in artikel 10, derde lid, alsmede over de inzet van algemene voorzieningen voor jeugdigen bij het vroegtijdig signaleren van problemen en het voorzien in jeugdzorg anders dan bedoeld in artikel 5, tweede lid;
 - c. de in de provincie werkzame zorgverzekeraars, teneinde afspraken te maken over de zorg waarin door de provincie, respectievelijk de zorgverzekeraars zal worden voorzien;
 - d. Onze **Minister van Justitie**, teneinde afspraken te maken over de capaciteit van inrichtingen als bedoeld in artikel 1, onder b, van de Beginselenwet **justitiële jeugdinrichtingen** ten behoeve van aldaar op grond van de artikelen 261 of 305, derde lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek te plaatsen minderjarigen.

Artikel 31

1. Provinciale staten stellen eenmaal in de vier jaar een provinciaal beleidskader jeugdzorg voor de komende vier kalenderjaren vast. Het provinciale beleidskader wordt vóór 1 december van het jaar voorafgaand aan het eerste jaar waarop het betrekking heeft, vastgesteld.
2. Het provinciale beleidskader is gebaseerd op het landelijk beleidskader en, waar nodig, op de aanwijzingen, bedoeld in artikel 33.
3. Het provinciale beleidskader bevat de hoofdlijnen van het beleid

	<p>ten aanzien van de stichting en de jeugdzorg waarop ingevolge deze wet aanspraak bestaat alsmede een financieel kader voor dat beleid.</p> <p>4. Uitgangspunt bij de vaststelling van het provinciale beleidskader is dat het aanbod van jeugdzorg waarop ingevolge deze wet aanspraak bestaat, aansluit bij de behoefte van cliënten en bij het uitgangspunt dat jeugdzorg in het algemeen het meest doelmatig en het meest doeltreffend plaatsvindt in de minst ingrijpende vorm, zo dicht mogelijk bij de plaats waar de cliënt duurzaam verblijft en gedurende een zo kort mogelijke periode.</p> <p>5. Ten behoeve van de samenhang binnen de jeugdzorg bevat het provinciale beleidskader voorts een overzicht van de wijze waarop de zorgverzekeraars, de gemeenten en Onze Minister van Justitie voornemens zijn te voorzien in de behoefte aan jeugdzorg, niet zijnde jeugdzorg waarop ingevolge deze wet aanspraak bestaat.</p> <p>6. Provinciale staten bezien jaarlijks in hoeverre het provinciale beleidskader bijstelling behoeft.</p> <p>Artikel 38</p> <p>1. Onze Ministers kunnen aan een provincie of een privaat rechtelijke rechtspersoon subsidie verstrekken ten behoeve van de uitvoering van een experiment of van de steunfunctie, dan wel ten behoeve van het stimuleren van nieuw beleid.</p> <p>2. De subsidie wordt verstrekt voor een bij de verlening aan te geven periode van ten hoogste vier jaar.</p>
<p>AMvB Besluit indicatie jeugdzorg</p>	<p>Toelichting, onderdeel 4 (indicatiestelling):Gezien de omschrijving van de aanspraken op grond van de wet zal altijd moeten worden gekeken naar de probleemoplossende mogelijkheden van het gezin en de zorg die sociale of professionele steunbronnen in de directe omgeving van het gezin kunnen bieden.</p> <p>Toelichting, onderdeel 5 (indicatiebesluit): Als BJZ tot het oordeel komt dat de cliënt niet alleen is aangewezen op geïndiceerde zorg maar ook op andere zorg, of uitsluitend op andere zorg, zal BJZ dit op schrift moeten zetten en <i>de cliënt helpen deze zorg ook daadwerkelijk te verkrijgen</i>. Deze vastlegging is echter geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht.</p>
<p>AMvB Besluit jeugdzorgaanspraken</p>	<p>Artikel 2 De aanspraak op jeugdzorg ingevolge de wet omvat: jeugdhulp, verblijf en observatiediagnostiek.</p> <p>Artikel 3, lid 2a en Artikel 4, lid 2a Geen aanspraak bestaat op jeugdhulp resp. verblijf voor zover: de jeugdige of zijn ouders de psychosociale, psychische of gedragsproblemen van die jeugdige het hoofd kunnen bieden, al dan niet met behulp van personen uit hun directe omgeving of <i>met behulp van andere voorzieningen die hulp bieden dan zorgaanbieders</i>.</p>

	<p>Toelichting artikel 3: <i>Indien jeugdhulp is geïndiceerd</i> kan het op elkaar afstemmen van die hulpvormen en het overtuigen van de cliënten van de noodzaak daarvan door de hulpverlener deel uitmaken van de aanspraak op jeugdhulp. De hulpverlener neemt dan de rol van wat men ook wel 'gezinscoach' noemt op zich. De hulpverlener heeft hiermee tevens de taak om na gaan of er andere problemen in het gezin zijn als gevolg waarvan de ouders de opvoedingstaken niet op zich kunnen nemen. De hulpverlener zal dit met de ouders bespreken en hen wijzen op en zo nodig motiveren tot daartoe aangewezen hulp.</p>
<p>AMvB Kwaliteit en werkwijze BJZ</p>	<p>Artikel 5 De stichting wijst t.a.v. de cliënt een contactpersoon aan. De contactpersoon is aanspreekpunt voor de cliënt en bevordert de continuïteit in de taakuitvoering van BJZ t.o.v. de cliënt.</p> <p>Artikel 6 De stichting stuurt ... aan de huisarts van de cliënt een afschrift van het indicatiebesluit of het schriftuur waarin de zorg, bedoeld in artikel 8 van de wet, is vastgelegd.</p> <p>Toelichting, artikel 6: Voorgeschreven is dat BJZ de <i>huisarts</i> tenminste <i>informeert</i> over het indicatiebesluit en de zorg die nodig wordt geacht bij een verwijzing naar de voorliggende voorzieningen na instemming hiermee door de cliënt.</p> <p>Toelichting, onderdeel 2: Over de inzet van de taken van BJZ tav de algemene (lokale) voorzieningen dienen de provincie en de gemeenten afspraken te maken in het overleg ihkv het provinciaal beleidskader jeugdzorg en het uitvoeringsprogramma.</p> <p>Toelichting, onderdeel 3: Ook moet worden gekeken naar andere problemen van een jeugdige of zijn ouders/opvoeders die het onbedreigd opgroeien van een jeugdige belemmeren. De uitkomst kan zijn dat andere vormen van zorg (dan die waar een indicatiebesluit voor nodig is) zijn aangewezen, bv. AMW of verslavingszorg. Dit vereist dat BJZ op de hoogte is van de 'sociale kaart'.</p> <p>Toelichting, onderdeel 4: De vraag welke zorg geboden is waarover BJZ een uitspraak moet doen, is breder dan de vraag of een cliënt is aangewezen op de zorg waarvoor BJZ de indicatietaak heeft, bv. ook zorg door lokale voorzieningen.</p> <p>Toelichting, onderdeel 9: Als voorbeeld van een melding van een opgroei- en opvoedingsprobleem kan een melding van de politie aan BJZ betreffende een zgn. 12-minner worden genoemd. Dit is een minderjarige, jonger dan 12 jr., die een delict heeft gepleegd (maar gezien de leeftijd hiervoor niet strafrechtelijk vervolgd kan worden). Als het delict niet via een zgn. STOP-reactie (na instemming ouders op vrijwillige basis) kan worden afgedaan, kan de politie BJZ hiervan in kennis stellen. Het is vervolgens de taak van BJZ om met jeugdige en ouders contact op te nemen om te bepalen of en zo ja tot welke stappen de kennisgeving aanleiding geeft. Ook een <i>melding van een leerplichtambtenaar</i> kan als voorbeeld van een melding van een opgroei- en opvoedingsprobleem worden genoemd.</p>

<p>AMvB Beleidsinformatie</p>	<p>Voor de verwerking van de gegevens, bedoeld in artikel 42 van de wet, registreren de stichtingen naast algemene gegevens ook gegevens over indicatiestelling (artikel 3), over de verlening van zorg waarop aanspraak bestaat (artikel 4), over de verlening van ambulante zorg (artikel 5), over ondertoezichtstelling en voogdij (artikel 6).</p> <p>Artikel 10 Stichting verstrekt geen persoonsgegevens De stichting verstrekt geen persoonsgegevens ten behoeve van de verwerking van gegevens, bedoeld in artikel 38 van de wet.</p> <p>Artikel 11 Kruiselingse verbanden De stichting verstrekt gegevens als bedoeld in de artikelen 2 tot en met 9 aan provincies en zorgverzekeraars ten behoeve van de verwerking van gegevens als bedoeld in artikel 38 van de wet, waaronder begrepen gegevens die voortvloeien uit kruiselingse verbanden tussen de gegevens die de stichting bij of krachtens dit besluit heeft geregistreerd.</p> <p>Artikel 12 Gegevenswoordenboek 1. Onze Ministers kunnen regelen dat de stichting minder gegevens dan de gegevens, bedoeld in de artikelen 2 tot en met 9, registreert. 2. Onze Ministers bepalen met het oog op de gegevens, bedoeld in de artikelen 2 tot en met 9: a. de wijze waarop de gegevens worden verstrekt en geregistreerd; b. de tijdvakken waarop de gegevens die worden verstrekt, betrekking hebben; c. de termijnen waarbinnen de gegevens worden verstrekt. Daarbij kan worden verwezen naar een door Onze Ministers goed te keuren gegevenswoordenboek jeugdzorg waarin in ieder geval de onder a, b en c genoemde tijdvakken en termijnen zijn opgenomen.</p>
---	--

Bijlage 5 Relevante bepalingen in wet- en regelgeving m.b.t. schakelmomenten in het strafrechtelijk traject

<p>Wet op de Jeugdzorg</p> <p><i>Indicatiestelling/-besluit</i></p>	<p>Artikel 3</p> <p>1. Cliënten, behoudens niet rechtmatig in Nederland verblijvende vreemdelingen, hebben aanspraak op jeugdzorg. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden aard, inhoud en omvang van de jeugdzorg waarop aanspraak bestaat, geregeld. Ingevolge deze wet bestaat geen aanspraak op jeugdzorg waarop ingevolge de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen aanspraak bestaat. Onder vreemdeling wordt in dit artikel verstaan hetgeen daaronder wordt verstaan in de Vreemdelingenwet 2000.</p> <p>2. Gedeputeerde staten van de provincie waarin de jeugdige voorafgaand aan de aanvang van de jeugdzorg, duurzaam verblijft, dragen ervoor zorg dat cliënten hun aanspraak op jeugdzorg als bedoeld in het eerste lid, tot gelding kunnen brengen.</p> <p>3. Een cliënt heeft slechts aanspraak op jeugdzorg ingevolge deze wet als de stichting die werkzaam is in de provincie waar de jeugdige duurzaam verblijft, een besluit heeft genomen waaruit blijkt dat die cliënt op die zorg is aangewezen. Met een zodanig besluit wordt gelijk gesteld een beslissing van de rechter in het kader van artikel 77s, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht, voor zover de rechter de veroordeelde elders doet opnemen, een beslissing van de selectiefunctionaris, bedoeld in artikel 16, derde lid, van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen en een beslissing van de directeur als bedoeld in artikel 31 van die wet, bij welke beslissing jeugdzorg waarop ingevolge deze wet aanspraak bestaat, wordt opgelegd of als voorwaarde wordt gesteld.</p> <p>4. Indien het besluit van de stichting strekt tot uithuisplaatsing in het kader van een ondertoezichtstelling als bedoeld in artikel 261 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, treedt het niet in werking dan nadat de in dat artikel bedoelde machtiging van de kinderrechter is verkregen. Indien de machtiging niet wordt verleend, vervalt het besluit. Indien de duur van de machtiging korter is dan de termijn, bedoeld in artikel 6, eerste lid, onder c, wordt die termijn gelijk aan de duur van de machtiging.</p> <p>5. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld voor gevallen waarin het besluit, bedoeld in het derde lid, niet afgewacht kan worden. Daarbij kan worden afgeweken van het derde lid.</p> <p>Artikel 5, lid 2: Tot de taak, bedoeld in lid 1, behoort het vaststellen of een cliënt is aangewezen op:</p> <ol style="list-style-type: none"> jeugdzorg waarop ingevolge deze wet aanspraak bestaat ... geestelijke gezondheidszorg waarop aanspraak bestaat ingevolge de AWBZ idem voor vormen van zorg voor verstandelijk
--	--

<p>Gezagsmaatregel</p> <p>(Gezins)voogdij- en jeugdreclasseringstaken</p>	<p>gehandicapte jeugdigen d. jeugdzorg waarop ingevolge artikel 11a BJJ aanspraak bestaat.</p> <p>Artikel 6, lid 2: In het indicatiebesluit geeft de stichting aan of <i>coördinatie</i> van de zorg noodzakelijk is en zo ja, wie deze coördinatie het beste kan uitvoeren.</p> <p>Artikel 7, lid 6: ... de stichting kan een besluit nemen zonder een aanvraag daartoe, indien:</p> <ul style="list-style-type: none">a. verlening van de zorg noodzakelijk is ter uitvoering van de taken, bedoeld in artikel 10, lid 1 onder a t/m d ((gezins)voogdij, jeugdreclassering)b. het besluit strekt tot uithuisplaatsing i.h.k.v. OTS ... <i>op verzoek van OM of de Raad.</i> <p>Artikel 9</p> <ul style="list-style-type: none">1. De stichting beziet bij de uitoefening van haar taken voortdurend of een maatregel met betrekking tot het gezag overwogen dient te worden.2. Zodra de stichting tot het oordeel komt dat een maatregel met betrekking tot het gezag over een minderjarige overwogen dient te worden, stelt zij de raad voor de kindbescherming hiervan in kennis. <p>Artikel 10</p> <ul style="list-style-type: none">1. De stichting heeft bovendien tot taak:<ul style="list-style-type: none">a. het, met uitsluiting van andere rechtspersonen en onverminderd artikel 302, tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, uitoefenen van de voogdij en de voorlopige voogdij op grond van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek of de voorlopige voogdij op grond van andere wetten;b. het, met uitsluiting van anderen, uitoefenen van de taak, genoemd in artikel 257 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (gezinsvoogdij bij OTS);c. het geven van de in artikel 77f, eerste lid, onder a, van het Wetboek van Strafrecht bedoelde aanwijzingen, dan wel het uitvoeren van de taken, bedoeld in artikel 77j, vierde en vijfde lid, 77o, eerste lid, 77s, achtste lid, 77aa, tweede en derde lid, van het Wetboek van Strafrecht of in artikel 493, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering, en de daarop aansluitende nazorg, alsmede het geven van begeleiding als bedoeld in artikel 77hh, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht;d. het, met uitsluiting van anderen, begeleiden van en toezicht houden op jeugdigen die deel nemen aan een scholings – en trainingsprogramma als bedoeld in artikel 3 van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, of aan wie proefverlof als bedoeld in artikel 31 van die wet is verleend, alsmede de overige taken die bij of krachtens die wet aan de stichting zijn opgedragen.g. het, met uitsluiting van anderen, bevorderen dat degenen bij wie een aanspraak op zorg ... tot gelding wordt gebracht, een
---	---

	<p><i>samenhangend hulpverleningsplan</i> tot stand brengen dat is afgeleid van het (indicatie)besluit.</p> <p>h. het <i>volgen</i> van de verleende zorg ... en het <i>bijstaan van de cliënt</i> bij vragen omtrent de inhoud van deze zorg, alsmede de <i>evaluatie</i> van deze zorg. (zie artikel 17)</p> <p>i. het adviseren van de cliënt omtrent de zorg die na beëindiging van de zorg ... nodig is en het <i>bijstaan van de cliënt</i> bij het verkrijgen van deze zorg.</p> <p>j. het in gevallen als bedoeld in artikel 8, eerste lid, <i>bijstaan</i> van een cliënt bij het verkrijgen van zorg, zo nodig motiveren van een cliënt tot het gebruik maken van zorg, en volgen van deze zorg.</p>
<p><i>(gezins)voogdij- & jeugdreclasseringstaken</i></p>	<p>Artikel 13</p> <p>3. Tot een verantwoorde uitvoering van de taken, genoemd in artikel 10, eerste lid, onder a, b, c en d, behoort in ieder geval dat de taken worden uitgevoerd op basis van een plan dat is afgestemd op de behoeften van de cliënt. Het plan wordt niet vastgesteld dan na overleg met de cliënt.</p> <p>7. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld omtrent de deskundigheden waarover de stichting moet beschikken en kunnen regels worden gesteld over de deskundigheid waarover bij de stichting werkzame personen moeten beschikken om een verantwoorde uitvoering van de taken te kunnen realiseren. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden tevens regels gesteld omtrent de samenwerking van de stichting met de raad voor de kinderbescherming en de werkwijze van de stichting bij de uitoefening van de in de artikelen 5, eerste lid, en 10, eerste lid, genoemde taken.</p>
<p><i>Aanvang en beëindiging geïndiceerde zorg</i></p>	<p>Artikel 20</p> <p>Een zorgaanbieder en een aanbieder van jeugdzorg als bedoeld in artikel 5, tweede lid, onder b en c, doen aan de stichting die heeft vastgesteld dat een cliënt is aangewezen op zorg, mededeling van de aanvang en de beëindiging van de zorg. Zij houden de stichting op de hoogte van de voortgang van de zorg, verschaffen de stichting de gegevens die nodig zijn voor de evaluatie van de zorg en werken mee aan deze evaluatie.</p>
<p><i>Samenhang hulpverleningsplannen</i></p>	<p>Artikel 24</p> <p>3. Een zorgaanbieder en een aanbieder van zorg als bedoeld in artikel 5, tweede lid, onder b, c of d, plegen, in verband met het tweede lid, overleg met de stichting omtrent de inhoud van het hulpverleningsplan. Indien aan een cliënt door meer dan één zorgaanbieder of aanbieder van zorg als bedoeld in artikel 5, tweede lid, onder b, c of d, zorg wordt geboden, werken zij zodanig samen dat aan de cliënt samenhangende zorg wordt geboden en plegen zij gezamenlijk over het hulpverleningsplan overleg met de stichting. Tijdens het overleg wordt vastgesteld welke zorgaanbieder of aanbieder van zorg als bedoeld in artikel 5 tweede lid, onder b, c of d, belast is met de coördinatie van de totstandkoming van het</p>

<p>MUH</p> <p>Plaatsing in JJI</p>	<p>hulpverleningsplan en de uitvoering daarvan. In het hulpverleningsplan wordt opgenomen welke aanbieder belast is met de coördinatie van de zorg.</p> <p>4. Voor zover het betreft cliënten ten aanzien van wie de stichting een van de taken, bedoeld in artikel 10, eerste lid, onder a, b, c of d, uitoefent, is het overleg er tevens op gericht het hulpverleningsplan en het plan, bedoeld in artikel 13, derde lid, op elkaar te doen aansluiten.</p> <p>5. Het hulpverleningsplan wordt niet dan na overleg met de cliënt vastgesteld. Het behoeft diens instemming, tenzij het zorg betreft waartoe een maatregel van kinderscherming verplicht.</p> <p>Artikel 77 (wijziging artikelen in BW) onderdeel F: artikel 257 (Boek 1 BW) wordt als volgt gewijzigd: Aan het tweede lid wordt een volzin toegevoegd luidende: Bij AMvB, op voordracht van MinJus en MinVWS, kunnen regels gesteld worden omtrent de aard en de omvang van de hulp en steun (door gezinsvoogdij).</p> <p>onderdeel H: nieuw artikel 261, lid 1: Indien dit noodzakelijk is in het belang van de verzorging en opvoeding van de minderjarige of tot onderzoek van diens geestelijke of lichamelijke gesteldheid, kan de kinderrechter de stichting op haar verzoek een MUH verlenen. <i>Een MUH kan ook worden verleend op verzoek van de Raad of het OM.</i></p> <p>Artikel 261, lid 3: In gevallen waarin het besluit niet kan worden afgewacht kan een MUH worden verleend zonder een daartoe strekkend besluit.</p> <p>Artikel 261, lid 4: De kinderrechter kan eveneens een machtiging tot uithuisplaatsing verlenen zonder dat daarbij een besluit als bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de Wet op de jeugdzorg wordt overgelegd, indien het verzoek daartoe wordt gedaan door de raad voor de kinderscherming en de stichting, bedoeld in artikel 1, onder f, van die wet geen besluit strekkend tot uithuisplaatsing neemt. In deze gevallen wordt bij het verzoek vermeld voor welke verblijfplaats de machtiging wordt gevraagd. Indien de kinderrechter de machtiging verleent, is de stichting gehouden deze ten uitvoer te leggen, tenzij de raad met niet-tenuitvoerlegging instemt.</p> <p>Artikel 261, lid 5. Voor plaatsing in een justitiële jeugdinrichting als bedoeld in artikel 1, onder b, van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen is een uitdrukkelijk daartoe strekkende machtiging van de kinderrechter vereist. Deze machtiging wordt slechts verleend, indien zij vereist is wegens ernstige gedragsproblemen van de minderjarige. Zodra een verzoek tot zulk een machtiging of tot verlenging daarvan bij de kinderrechter is ingediend, geeft deze aan het bureau rechtsbijstandvoorziening ambtshalve last een raadsman aan de minderjarige toe te voegen.</p> <p>Artikel 78 (wijzigingen in BJJ) Onderdeel D, nieuw Artikel 11a 1. De jeugdige ten aanzien van wie met toepassing van artikel 261, derde en vijfde lid, dan wel artikel 305, derde lid, Boek 1 van</p>
------------------------------------	---

<p><i>Crisisplaatsing JJI</i></p>	<p>het Burgerlijk Wetboek is bepaald dat hij in een inrichting wordt geplaatst, heeft aanspraak op die plaatsing. Een jeugdige heeft slechts aanspraak op deze plaatsing als de stichting, bedoeld in artikel 1, onder f, van de Wet op de jeugdzorg, die werkzaam is in de provincie waarin de jeugdige duurzaam verblijft, een besluit heeft genomen waaruit blijkt dat hij op die plaatsing is aangewezen. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld voor gevallen waarin het besluit bedoeld in de tweede volzin niet afgewacht kan worden. Daarbij kan worden afgeweken van de tweede volzin.</p> <p>2. De jeugdige, bedoeld in het eerste lid, kan worden overgeplaatst naar een beperkt beveiligde inrichting als bedoeld in artikel 14, eerste lid, onder a.</p> <p>3. Indien de jeugdige, bedoeld in het eerste lid, in het kader van een acute crisis moet worden geplaatst, geschiedt de plaatsing binnen een week. Indien de plaatsing niet binnen een week mogelijk is, kan de selectiefunctionaris deze termijn telkens met een week verlengen. Met een beslissing tot verlenging wordt gelijk gesteld de weigering om binnen de termijn te beslissen.</p>
<p><i>Aanwijzingsbevoegdheid Raad</i></p>	<p>Artikel 79 (wijziging Wetboek van Strafrecht) Onderdeel Ab. Aan artikel 77o, eerste lid, wordt een zin toegevoegd, luidende: De raad voor de kindbescherming is bevoegd aanwijzingen te geven aan de stichting, bedoeld in artikel 1, onder f, van de Wet op de jeugdzorg, wanneer het de tenuitvoerlegging van een taakstraf door de stichting, bedoeld in artikel 1, onder f, van de Wet op de jeugdzorg betreft.</p> <p>Onderdeel B. Artikel 77aa wordt als volgt gewijzigd:</p> <p>3. Toegevoegd wordt een vijfde lid, luidende:</p> <p>5. Bij algemene maatregel van bestuur, op de voordracht van Onze Ministers van Justitie en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, kunnen regels worden gesteld omtrent de aard en de omvang van de hulp en steun, bedoeld in het tweede en derde lid. (deze bepaling komt ook voor in artikel 80, lid: wijziging Wetboek van strafvordering)</p>
<p><i>Toezicht Raad op JR</i></p>	<p>Onderdeel Bb. Nieuw artikel 77hh: De raad voor de kindbescherming heeft tot taak toezicht te houden op de uitvoering van reclasseringswerkzaamheden als bedoeld in artikel 77f, eerste lid, onder a, artikel 77j, vierde en vijfde lid, artikel 77s, achtste lid, artikel 77aa, tweede en derde lid, van het Wetboek van Strafrecht, en artikel 493 van het Wetboek van Strafvordering, en is in dat kader bevoegd de stichting, bedoeld in artikel 1, onder f, van de Wet op de jeugdzorg aanwijzingen te geven.</p>
<p><i>Ingangsdatum aanspraak op plaatsing in JJI</i></p>	<p>Artikel 112</p> <p>2. Artikel 78, onderdeel D, treedt in werking met ingang van 1 januari 2006. Bij koninklijk besluit kan een later tijdstip worden bepaald, indien de beschikbare plaatsruimte in de desbetreffende justitiële jeugdinrichtingen zulks noodzakelijk maakt.</p> <p>3. Tot het tijdstip waarop artikel 78, onderdeel D, in werking treedt, is plaatsing van een jeugdige als bedoeld in artikel</p>

	<p>11a, eerste lid, in een justitiële jeugdinrichting als bedoeld in artikel 1, onder b, van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, slechts mogelijk indien de stichting een besluit heeft genomen waaruit blijkt dat de jeugdige op die plaatsing is aangewezen.</p>
<p>AMvB Besluit indicatie jeugdzorg</p>	<p>Artikel 3 1: Een cliënt heeft ... in situaties waarin naar het oordeel van de stichting onmiddellijke verlening van jeugdzorg (o.m. in JJI) geboden is, aanspraak op deze jeugdzorg <i>zonder dat de stichting een indicatiebesluit heeft genomen</i>. 2: de aanspraak vervalt zodra een indicatiebesluit is genomen, maar in ieder geval na 4 weken.</p> <p>Artikel 4 2. Indien het indicatiebesluit betrekking heeft op een jeugdige jegens wie de stichting een taak als bedoeld in artikel 10. lid 1 a t/m d ((gezins)voogdij of jeugdreclassering) uitvoert, <i>sluiten de doelen aan op het plan</i>, bedoeld in artikel 13, lid 3, van de wet.</p> <p>Artikel 6: Indien tbv één jeugdige meer dan één cliënt op zorg is aangewezen, geven de indicatiebesluiten de <i>samenhang</i> met de andere besluiten aan.</p> <p>Artikel 12 1. Indien de stichting vaststelt dat een jeugdige is aangewezen op observatiediagnostiek, geeft zij in het indicatiebesluit aan welke vragen daarmee beantwoord moeten worden.</p> <p>Artikel 12 Indien de stichting vaststelt dat een jeugdige is aangewezen op verblijf in een inrichting, geeft zij in het indicatiebesluit aan of sprake moet zijn van verblijf in een beperkt beveiligde of normaal beveiligde inrichting (JJI).</p> <p>Toelichting, onderdeel 5: Als de stichting meent dat de zorg waarop de cliënt(en) aanspraak heeft <i>gecoördineerd</i> moet worden, geeft zij dat in het besluit aan, onder vermelding van de instantie die daarvoor het meest in aanmerking komt.</p>
<p>AMvB Besluit jeugdzorgaanspraken</p>	<p>Artikel 2: De aanspraak op jeugdzorg ingevolge de wet omvat: jeugdhulp, verblijf en observatiediagnostiek.</p> <p>Artikel 4, lid 2: Geen aanspraak bestaat op verblijf voor zover: a. de jeugdige of zijn ouders de psychosociale, psychische of gedragsproblemen van die jeugdige het hoofd kunnen bieden, al dan niet met behulp van personen uit hun directe omgeving of met behulp van <i>andere voorzieningen die hulp bieden</i> dan zorgaanbieders.</p> <p>Artikel 4, lid 2c: Geen aanspraak op verblijf bestaat voor zover het verblijf in een JJI betreft (de aanspraak op verblijf in JJI ingevolge de BJJ wordt niet eerder dan in 2006 gerealiseerd).</p> <p>Artikel 4, lid 3a: In afwijking van het tweede lid onder a , bestaat</p>

	<p>aanspraak op verblijf indien het een minderjarige betreft die onder voogdij van een stichting staat.</p> <p>Artikel 5, lid 3 en 4: Aanspraak op observatiediagnostiek bestaat alleen indien voor het verkrijgen van de benodigde gegevens tbv het indicatiebesluit observatie tijdens verblijf gedurende het etmaal of een deel hiervan noodzakelijk is. De aanspraak bestaat voor een termijn van ten hoogste 6 weken (max. 1x te verlengen).</p> <p>Toelichting: <i>afbakening aanspraken jeugdzorg – psychiatrische zorg (AWBZ):</i> altijd zal eerst moeten worden gezien of aanspraak bestaat ingevolge de Wet op de Jeugdzorg.</p> <p><i>Samenhang:</i> Een cliënt kan tegelijkertijd aanspraak hebben op grond van WodJZ en AWBZ voor verwante problemen. BJZ heeft indicatietaken voor beide en volgt cliënt en staat hem bij.</p> <p>Verplichting gezamenlijk hulpverleningsplan bij meerdere zorgaanbieders en aanwijzen coördinator in onderling overleg.</p> <p><i>Protocollen:</i> De inhoudelijke kennis en de procedures om daartoe te komen moeten worden vastgelegd in protocollen die bij het Bureau Jeugdzorg tot aanscherping van de indicatiestelling leiden.</p>
<p>AMvB Kwaliteit en werkwijze BJZ</p> <p><i>Afstemming bij meerdere taken BJZ</i></p> <p><i>Behoeft aan nazorg na civiel/strafrechtelijke begeleiding</i></p> <p><i>Gedragskundig of psychiatrisch diagnostisch onderzoek</i></p>	<p>Artikel 12</p> <p>3: De stichting kan, in gevallen als bedoeld in artikel 7, lid 4 t/m 6 van de wet, een indicatiebesluit nemen zonder overleg indien overleg onmogelijk is (weigering instemming wettelijk vertegenwoordiger cq besluit leidend tot gedwongen uithuisplaatsing)</p> <p>4: In geval van .. (gedwongen uithuisplaatsing) neemt de stichting geen indicatiebesluit dan na overleg met het <i>OM of de Raad</i>.</p> <p>Artikel 15</p> <p>Indien de stichting tav een jeugdige meer dan een taak op gebied van (gezins)voogdij of jeugdreclassering uitoefent, bevat het plan een beschrijving van de wijze waarop de uitvoering van de verschillende taken op elkaar worden <i>afgestemd</i>.</p> <p><i>Toelichting artikel 15:</i> voogdij of OTS kan alleen van toepassing zijn op minderjarigen. Bij jeugdreclassering kan het ook gaan om meerderjarigen op wie het jeugdstrafrecht is toegepast.</p> <p>Artikel 16</p> <p>...bij beëindiging van een (gezins)voogdij- of jeugdreclasseringstaak stelt de stichting een rapport op over de wijze waarop zij haar taak heeft verricht. Daarin wordt ook aangegeven of de jeugdige naar het oordeel van de stichting behoefte heeft aan nazorg en op welke wijze hierin kan worden voorzien.</p> <p>Artikel 17</p> <p>Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld over het (doen) verrichten van gedragskundig of <i>psychiatrisch diagnostisch onderzoek</i> ter voorbereiding van een besluit ihkv de uitvoering van de taken van (gezins)voogdij of jeugdreclassering.</p>

<p><i>OTS-plan</i></p>	<p>dat een <i>rechterlijke beslissing</i> vereist. <i>Toelichting</i> artikel 17: Het moet gaan om onderzoek ter ondersteuning van besluitvorming van de stichting en om een besluit dat ter beoordeling van een rechter kan komen, bv. onderzoek ter onderbouwing van een MUH-verzoek. Deze bepaling is opgenomen om regels te kunnen stellen omtrent het gebruik van diensten van de Forensisch Psychiatrische Dienst (FPD) door BJZ. Naar verwachting zal op 1-1-2004 de FPD als bemiddelaar voor jeugdforensische rapportage gaan fungeren. Het artikel biedt ook de mogelijkheid om nadere regels te stellen voor de gedragskundige of psychiatrische onderzoeken door BJZ zelf in dezelfde situatie.</p> <p>Artikel 18 2d (OTS): het plan omvat in ieder geval een vermelding van de wijze waarop ouders of andere opvoeders van de minderjarige, alsmede zijn <i>sociale omgeving</i> zullen worden betrokken bij de werkzaamheden, dan wel een vermelding van de redenen waarom dit niet zal gebeuren. 3. In het plan wordt tevens vermeld welke zorg voor de minderjarige resp. voor de met het gezag belaste ouder of voor andere opvoeders nodig is onder vermelding van de wijze waarop de doelen die met OTS worden nagestreefd <i>samenhangen</i> met de doelen van de zorg. 4. bij langdurige uithuisplaatsing ihkv OTS, bevat het plan tevens de doelen van de OTS op langere termijn waarbij aandacht wordt besteed aan de continuïteit van de verblijfplaats van de minderjarige.</p>
<p><i>Voogdijplan</i></p>	<p>Artikel 21 Voor het plan voor de voogdij gelden overeenkomstige bepalingen als in artikel 18, lid 2d en 3.</p>
<p><i>Jeugdreclasseringsplan</i></p>	<p>Artikel 23 1. De stichting houdt zich op de hoogte van de ontwikkeling van de minderjarige die onder haar voogdij staat, de aan hem bestede zorg en diens vermogen.</p> <p>Artikel 25 2d: Het plan (van de jeugdreclassering) bevat in ieder geval een vermelding van de wijze waarop ouders of andere opvoeders van de minderjarige, alsmede zijn sociale omgeving zullen worden betrokken bij de werkzaamheden, dan wel een vermelding van de redenen waarom dit niet zal gebeuren. 3: In het plan van de jeugdreclassering wordt tevens vermeld welke zorg voor de minderjarige en voor de met het gezag belaste ouder of andere opvoeders nodig is onder vermelding van de wijze waarop de doelen die met de jeugdreclassering worden nagestreefd samenhangen met de doelen van de zorg.</p>
<p><i>Samenwerking met partners in strafrechtketen</i></p>	<p>Artikel 26 1. Onverminderd artikel 39, lid 4, legt de stichting de wijze van samenwerking van de jeugdreclassering met de politie, de</p>

	<p>rechter, het OM, de volwassenenreclassering, JJI en de Raad voor de Kinderbescherming vast in een protocol.</p> <p>2. In het protocol wordt in ieder geval vastgelegd:</p> <ol style="list-style-type: none">wie aanspreekpunt is bij de jeugdreclassering voor casuïstiek overstijgende vragen;beschrijving van de wijze waarop de taken van de jeugdreclassering en die van andere in lid 1 genoemde instanties worden uitgeoefend voor zover deze samenhangen of gelijktijdig plaatsvinden;de wijze waarop en termijn waarbinnen de in lid 1 genoemde instanties over individuele zaken worden geïnformeerd. <p><i>Toelichting artikel 26:</i> Om een aaneengesloten strafrechtsketen te realiseren, zullen ketenpartners onderling afspraken moeten maken over de wijze van samenwerking en deze vastleggen in een protocol. In het protocol dient o.m. een vast aanspreekpunt voor beleidsmatige vragen te worden aangewezen ter bevordering van de onderlinge afstemming tussen de ketenpartners.</p>
<p><i>Advies en rapportage door jeugdreclassering</i></p>	<p>Artikel 28</p> <p>1. Onverminderd de aan de Raad toekomende taken en bevoegdheden, voldoet de jeugdreclassering aan <i>verzoeken van autoriteiten en instellingen om advies</i> omtrent een jeugdige die wordt verdacht van cq is veroordeeld wegens een strafbaar feit.</p> <p>2. De jeugdreclassering brengt regelmatig <i>verslag</i> uit aan de <i>rechter</i> of <i>OM</i> dat is belast met het toezicht op de naleving van de voorwaarden, over de wijze waarop de jeugdige zich houdt aan de door rechter of OM opgelegde voorwaarden.</p> <p>3. Indien de jeugdige een opgelegde voorwaarde niet of niet geheel nakomt, meldt de jeugdreclassering dit onverwijld aan de <i>autoriteit</i> die de voorwaarde heeft opgelegd.</p> <p>4. De jeugdreclassering zendt de Raad een afschrift van het verslag/de melding als bedoeld in lid 2 resp. 3.</p> <p>Toelichting artikel 28 Lid 1 van dit artikel heeft betrekking op de voorlichting van de rechter en het OM in strafzaken. Deze taak is wettelijk in beginsel aan de Raad opgedragen. Het komt voor dat de jeugdreclassering gevraagd wordt advies omtrent strafvervolgning of voorlichting aan de rechter te geven. Dit is met name (NB dit is niet hetzelfde als uitsluitend) het geval in situaties dat de jeugdreclassering al bemoeienis heeft met de jeugdige.</p> <p>Lid 4 van dit artikel is noodzakelijk ivm de taak van de Raad om de individuele casusregie invulling te geven.</p>
<p><i>Gezagsmaatregel</i></p>	<p>Artikel 35</p> <p>Indien er sprake is van een acute en ernstig bedreigende situatie voor de minderjarige stelt de stichting de Raad onverwijld in kennis van haar oordeel dat een maatregel mbt het gezag overwogen dient te worden.</p> <p><i>Toelichting artikel 35:</i> De Raad is in beginsel niet meer rechtstreeks toegankelijk voor meldingen van bedreigende situaties voor jeugdigen, behalve in aangegeven uitzonderingssituaties.</p>

<p>Samenwerkingsprotocol BJZ-Raad</p>	<p>Artikel 36</p> <p>1. De Raad neemt een geval waarbij een maatregel mbt het gezag overwogen dient te worden alleen in behandeling indien de stichting hem daarvan in kennis heeft gesteld.</p> <p>2 In afwijking hiervan neemt de Raad een geval als bedoeld in het eerste lid zonder kennisgeving van de stichting in onderzoek, indien:</p> <ul style="list-style-type: none">a. er sprake is van een acute en ernstig bedreigende situatie voor de minderjarige;b. de Raad bij de uitvoering van enige andere wettelijke taak blijkt dat sprake is van een geval waarbij een maatregel mbt het gezag overwogen dient te worden <p>3. Indien een ander dan de stichting de Raad in kennis stelt van een geval etc. zendt de Raad de kennisgeving onverwijld en onder gelijktijdige mededeling daarvan aan de melder, door aan de stichting die werkzaam is in de provincie etc., tenzij het gaat om situaties als omschreven in lid 2.</p> <p><i>Toelichting artikel 36:</i> De Raad heeft, naast het doen van onderzoek tbv een gezagsmaatregel, ook andere wettelijke taken, bv. adviestaak in scheidings- en omgangszaken en betrokkenheid bij jeugdstrafrechtzaken. Bij de behandeling hiervan kan blijken dat er tevens sprake is van een situatie waarin een gezagsmaatregel overwogen dient te worden. De Raad kan dit in onderzoek nemen zonder tussenkomst van de stichting. (moet dat echter - artikel 37 – wel meteen aan de stichting laten weten).</p> <p>Artikel 37</p> <p>De Raad doet van het in onderzoek nemen van een geval waarbij een maatregel mbt het gezag overwogen wordt, onverwijld mededeling aan de stichting die werkzaam is in de provincie waarin de jeugdige duurzaam</p> <p>Artikel 38</p> <p>1. De stichting informeert de minderjarige en de met het gezag belaste ouder uiterlijk op het moment dat zij de Raad in kennis stelt van haar oordeel dat een maatregel mbt het gezag overwogen dient te worden, tenzij dit kennelijk een bedreiging vormt voor de minderjarige.</p> <p>Artikel 38, lid 2: Indien de stichting de minderjarige en de met het gezag belaste ouder niet informeert, wordt in de kennisgeving aan de Raad de reden hiervan vermeld.</p> <p>Artikel 39</p> <p>1: De stichting en de Raad leggen de wijze van samenwerken vast in een protocol.</p> <p>2. In het protocol wordt mbt artikel 35 t/m 38 in ieder geval vastgelegd:</p> <ul style="list-style-type: none">a. de wijze van kennisgeving in een geval als bedoeld in artikel 35;b. een beschrijving van de gegevens die de stichting verstrekt bij de kennisgeving op grond waarvan de Raad een beslissing kan nemen tav wel/niet onderzoek;
---	--

	<p>c. de wijze waarop de Raad de stichting informeert over het besluit tot onderzoek;</p> <p>d. een beschrijving van de werkwijze van stichting en Raad voor zover deze samenhangt of gelijktijdig plaatsvindt;</p> <p>e. de wijze waarop de Raad de stichting informeert over de resultaten van het onderzoek</p> <p>3. M.b.t. het indicatiebesluit wordt in het protocol in ieder geval vastgelegd:</p> <p>a. de procedure die de stichting hanteert bij het nemen van een indicatiebesluit ingeval de Raad voornemens is een verzoek tot MUH in te dienen;</p> <p>b. een beschrijving van de criteria op grond waarvan de Raad een indicatiebesluit bij OTS verzoekt.</p> <p>4: In het protocol wordt mbt de jeugdreclassering in ieder geval vastgelegd:</p> <p>a. een omschrijving van de criteria op grond waarvan de Raad zijn aanwijzingsbevoegdheid gebruikt;</p> <p>b. de wijze van samenwerking in het kader van de taak bedoeld in artikel 77hh van het Wetboek van Strafrecht (toezicht door de Raad op jeugdreclassering en aanwijzingsbevoegdheid; inschakeling van jeugdreclassering door de Raad voor begeleiding verdachte minderjarige).</p> <p><i>Toelichting artikel 39: Aangezien de Raad een landelijke stichting met 22 vestigingen is, ligt het voor de hand dat er één landelijk protocol ontwikkeld wordt, dat op provinciaal niveau nadere invulling krijgt.</i></p> <p>Toelichting, onderdeel 6: Als degene die belast is met de voogdij heeft de stichting de volledige verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding van voogdijpupillen. Deze verantwoordelijkheid omvat de taak om de jeugdige onderdak te verschaffen. Hiervoor is wel een indicatiebesluit vereist (met het oog op aanspraak op die zorg) maar geen MUH van de kinderrechter nodig behalve ingeval van plaatsing in JJI. Om het gezag te kunnen uitoefenen zal BJZ geregeld en behoorlijk toezicht moeten houden op de minderjarige en de aan hem bestede zorg.</p> <p>Toelichting, onderdeel 7: Bij de uitvoering van de jeugdreclasseringstaken moet de stichting de aanwijzingen van de Raad in acht nemen, resp. die van MinJus, van de selectiefunctaris of de directeur JJI.</p> <p>Toelichting, onderdeel 9: Het BJZ is de eerstelijnsvoorziening voor kennisgevingen van opgroei- en opvoedingsproblemen en meldingen van (vermoedens van) kindermishandeling. De Raad is de tweedelijnsvoorziening en neemt alleen in uitzonderingsgevallen zaken in onderzoek die niet via BJZ aan hem ter kennis zijn gebracht.</p>
<p>AMvB Beleidsinformatie</p>	<p>Artikel 7 Gegevens over jeugdreclassering Voor de verwerking van de gegevens, bedoeld in artikel 32 van de wet, registreren de stichtingen gegevens over de volgende gegevens</p>

over hun taken, bedoeld in artikel 10, eerste lid, onder c en d, van de wet:

- a. gegevens over het uitvoeren van de taken per jeugdige onderscheiden naar grondslag in het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen met het doel inzicht te verkrijgen in het aantal jeugdigen waarvoor deze onderscheiden taken worden uitgevoerd, de duur gedurende welke deze taken worden uitgevoerd en het aantal jeugdigen waarvoor de onderscheiden taken worden beëindigd al dan niet onderscheiden naar de reden van beëindiging;
- b. gegevens over de tijd vanaf het in kennis stellen, bedoeld in artikel pm van het Besluit kwaliteit en werkwijze bureaus jeugdzorg, tot de eerste ontmoeting van een met deze taken belaste medewerker van de stichting met de cliënt;
- c. gegevens over de tijd vanaf het in kennis stellen, bedoeld in pm Besluit kwaliteit en werkwijze Bureaus Jeugdzorg, tot de vaststelling van het plan, bedoeld in artikel 13, derde lid, van de wet.

Basisregistratie raad voor de kindbescherming

Artikel 14

Ten behoeve van de verstrekking van gegevens aan Onze Minister van Justitie en de provincies, bedoeld in artikel 44, tweede lid, van de wet registreert de raad voor de kindbescherming de volgende gegevens die verband houden met de taken en bevoegdheden van de raad op grond van het Burgerlijk Wetboek:

- a. gegevens over de meldingen bij de raad, anders dan vanwege een stichting, op grond waarvan een maatregel met betrekking tot het gezag over een minderjarige ... overwogen dient te worden;
- b. gegevens over de verzoeken van de raad aan een stichting om aanvullende gegevens naar aanleiding van een inkennisstelling als bedoeld in artikel 9, tweede lid, van de wet;
- c. gegevens over de verzoeken van de raad aan een AMK om aanvullende gegevens naar aanleiding van de inkennisstelling als bedoeld in artikel 9, tweede lid, van de wet;
- d. gegevens over de verzoeken van de raad waarin de rechter wordt verzocht een maatregel met betrekking tot het gezag te nemen;
- e. gegevens over de duur van het onderzoek van de raad om te bepalen of een maatregel met betrekking tot het gezag over een minderjarige overwogen dient te worden;
- f. gegevens over de gevallen waarin de raad voor de kindbescherming, na onderzoek om te bepalen of een maatregel met betrekking tot het gezag over een minderjarige als bedoeld onder a overwogen dient te worden, tot de conclusie komt dat verdere bemoeienis van de raad niet meer noodzakelijk is en de raad de cliënt adviseert zich elders voor hulp te vervoegen.

	<p>Artikel 15 Strafrechtelijke taken Ten behoeve van de verstrekking van gegevens aan Onze Minister van Justitie en de provincies, bedoeld in artikel 44, tweede lid, van de wet registreert de raad voor de kindbescherming gegevens over het inschakelen van de stichting voor begeleiding als bedoeld in artikel 77hh, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht per cliënt.</p> <p>Artikel 16 Raad voor de kindbescherming 1. De raad voor de kindbescherming verstrekt Onze Minister van Justitie en de provincies op hun verzoek gegevens ten behoeve van de verwerking van gegevens, bedoeld in artikel 42, eerste en tweede lid, van de wet. 2. De raad voor de kindbescherming verstrekt geen persoonsgegevens ten behoeve van de verwerking, bedoeld in artikel 42, eerste en tweede lid, van de wet.</p> <p>Artikel 17 Onze Ministers bepalen met het oog op de gegevens, bedoeld in de artikelen 14 en 15: a. de wijze waarop de gegevens worden verstrekt en geregistreerd; b. de tijdvakken waarop de gegevens die worden verstrekt, betrekking hebben; c. de termijnen waarbinnen de gegevens worden verstrekt. Daarbij kan worden verwezen naar een door Onze Ministers goed te keuren gegevenswoordenboek jeugdzorg waarin in ieder geval de onder a, b en c genoemde tijdvakken en termijnen zijn opgenomen.</p>
--	--

Bijlage 6 Lijst van afkortingen

AJB	Arrondissementaal justitieel beraad
AMK	Advies- en meldpunt kindermishandeling
AMW	Algemeen maatschappelijk werk
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten
BJJ	Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen
BJZ	Bureau Jeugdzorg
CVS-JC	Clïëntvolgsysteem Jeugdcriminaliteit (Raad, JCO-partners)
FPD	Forensisch Psychiatrische Dienst
ITB	Individuele trajectbegeleiding
JCO	Justitieel casusoverleg
Jib	Justitie in de buurt
JJI	Justitiële jeugdinrichting(en)
JR	Jeugdreclassering
MUH(P)	Machtiging tot uithuisplaatsing
OM	Openbaar Ministerie
OTS	Ondertoezichtstelling
PBJ	Provinciaal beleidskader jeugdzorg
PIJ	Plaatsing in justitiële jeugdinrichting
RMC	Regionaal meld- en coördinatiepunt (voortijdig schoolverlaten)
SMW	School(gericht) maatschappelijk werk
STP	Scholings- en trainingsprogramma
WJZ	Wet op de Jeugdzorg